A-62

قوهستانی

شرح خلاصة الکیدانی لمحمد بن الشیخ الإمام
عبد الواسع الصوفی الحنفی
(۳ جمادی الاول ۱۲۳۱ھ)

لطف اللہ الکیدانی النسفی (م - 161)

انتخاب رسالہ حضرت شیخ نجم الدین کبری

لشیخ نجم الدین کبری

(78-159p)

برھان العارفین

(۱۲۳۲ھ - ۱۸۷۵م)

حضرت میاں ابوبکر الفائض بن میاں محمد لاھوری

(1-77p)

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] وهذه [illegible]

[illegible] بالقول والعتاب [illegible]

[illegible]

[illegible] والسيد [illegible]

[illegible] بالعرف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

المستوي [illegible] والإجمال [illegible]

[illegible] والأول [illegible] والثاني [illegible]

[illegible]

[illegible] الأشياء [illegible]

[illegible] القرآن [illegible]

[illegible]

[illegible]

ثم علم [illegible] ثواب [illegible] العقاب [illegible]
[illegible] [illegible] حقا [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
فيجب بالكتاب والسنة [illegible] عليه [illegible]
[illegible] حتى لو لم يكن [illegible]
كان ينبغي كذا قيل ووجهه انه يقتضي ان يكون الواجب [illegible]
[illegible] وانه [illegible] بالسنة كما [illegible]
بالفعل اي [illegible] ان الواجب [illegible]
[illegible] الهدى اي السنة المؤكدة [illegible]
عليه السلام [illegible]
العقاب [illegible]
غيره من [illegible] السنة الهدى [illegible]
عليه السلام [illegible]
سنة الهدى [illegible]
[illegible] الفعل [illegible]
[illegible] السنة [illegible] الطريقة المسلوكة في الدين [illegible]

[illegible] ولكن لا يعرف [illegible]

[illegible] المصنف [illegible]

[illegible]

[illegible] الى [illegible]

[illegible] محمد بن الحسن [illegible] الى [illegible]

[illegible] الى حافظ الدين البخاري [illegible]

[illegible] بن عمر [illegible] بن النبي صلى الله عليه وسلم [illegible]

[illegible] المصنف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وولادته [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ويمكن ان يكون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله تعالى [illegible] ان [illegible]

[illegible] تعالى ان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الصلوة [illegible]

[illegible] بالصلوة لانها [illegible]

[illegible] العبادات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الى [illegible]

[illegible] الى [illegible]

[illegible] الى [illegible]

[illegible] الشيخ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] والاختصار [illegible]

[illegible] قوله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] والاختصار [illegible]

[illegible] الصلاة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] القرآن قال [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] والله اعلم [illegible]

مستحقين للفرض والواجب كان معرفتهما ايضا فرضا وواجبا
[illegible] اي الذي يكون ما يجب [illegible]
[illegible] يجب من الفرض [illegible] الواجب لان [illegible]
[illegible] الواجب الى الفرض كما قيل [illegible]
[illegible] يكون معرفته [illegible] اذا اتى في الوقت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] كان [illegible]
في الوقت [illegible] العقل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
عليه السلام [illegible]
[illegible]
[illegible] قوله عليه السلام [illegible]
[illegible] في شرح مختصر الوقاية [illegible]

[illegible]

[illegible] العضو في الثوب النجس [illegible]
[illegible] في الكتاب [illegible] كان [illegible]
[illegible] وصح [illegible] الشافعي [illegible]
[illegible] المكان [illegible]
[illegible] وقال [illegible] كان [illegible]
[illegible]
ال[illegible]
[illegible] كان [illegible]
[illegible] قال الله تعالى [illegible]
[illegible]
[illegible] الله [illegible]
[illegible] قال الله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الشرط [illegible]
[illegible]

فقال مخصوص بالدين ولا تعلق له بحال الا بالاخرة وقال

عليه السلام انما الاعمال بالنيات وانما [illegible] الكافرة [illegible]

الاخرة بقوله تعالى [illegible] كثير وقوله واذ [illegible] وقوله

عليه السلام مفتاح الصلوة الطهور وتحريمها التكبير وتحليلها [illegible]

[illegible] وقال [illegible] من [illegible]

[illegible] والاكثر [illegible] المعطوف [illegible]

[illegible] الصغير [illegible] [illegible] القيام

[illegible]

[illegible] المريض [illegible]

[illegible] فان لم يستطع [illegible]

[illegible] الصحيح [illegible] والمريض [illegible]

[illegible] والعجز [illegible]

[illegible] الصحيح والا [illegible]

والسعي [illegible] لقوله [illegible] القران [illegible]

[illegible] بالقران [illegible] بالصلوة [illegible]

[illegible]

[illegible]

والثاني [illegible] منقطعا [illegible] الصورة

[illegible] قوله تعالى [illegible] الا [illegible]

[illegible] مرة واحدة [illegible] الا [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] والثاني [illegible] [illegible]

قوله تعالى [illegible] [illegible]

[illegible] القصة [illegible]

[illegible] القصة [illegible] قوله تعالى [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

قوله تعالى [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

والثاني [illegible] [illegible]

فالترتيب فيهما واجب عنده فاحترز به [illegible]

الترتيب [illegible] عند [illegible]

[illegible] عليه السلام [illegible] القراءة ثم [illegible]

[illegible]

[illegible] واجب [illegible]

[illegible]

[illegible] عليه السلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] في الفرض ما ذكره في [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و در [illegible] حضرت [illegible] صلى الله عليه وسلم [illegible] الله [illegible]
[illegible] فارسی [illegible]
و كان [illegible] رسول الله [illegible]
كما كان [illegible] القرآن [illegible]
الصدق والادب [illegible] الاعتقادات القولية [illegible]
[illegible] تعالى [illegible]
[illegible]
[illegible] يوسف [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] صلى الله عليه وسلم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

فيما ترك الواجب [illegible] مستقلا [illegible] ثم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
و الواجب الذي [illegible]
[illegible] في [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

وبعدها [illegible] قال [illegible] عليه السلام

لا صلوة الا بفاتحة الكتاب وسورة [illegible] او ما [illegible]

[illegible] ومن [illegible] الموجب [illegible]

[illegible] اي [illegible] [illegible]

[illegible] في الواجب [illegible]

تقديم الفاتحة عليها اي على السورة او على القراءة المضمومة [illegible]

[illegible] واجب [illegible] تعيين القراءة [illegible]

عن الاوليين والقعدتين [illegible] وما يسمى القنوت في الوتر [illegible]

القنوت المعروف في الركعة الثالثة قبل الركوع في جميع السنة

انه عليه السلام قنت قبل الركوع والقنوت [illegible]

[illegible] بعد دعاء القنوت [illegible] في [illegible]

والاداء [illegible] الى [illegible] تكبير القنوت [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] في الظهر والعصر [illegible]

[illegible] القراءة [illegible] الامام [illegible]

[illegible]

[illegible] السهو [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] سجود [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] عشر سجدة [illegible]

[illegible] عشر في القرآن [illegible] الثانية [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] عشر سجدات [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] واشار [illegible] تكبيرات [illegible] الى العيدين [illegible]
[illegible] بالفرائض والواجبات فان التكبيرات [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] تكبيرة الاحرام [illegible]
واجبة [illegible]
[illegible] سهو على الامام والمنفرد بترك الواجب سوا الواجبات
[illegible] القسم [illegible]
الى [illegible]
[illegible] والسجود ولا يجب بترك [illegible] سجدتا
[illegible] لقوله عليه السلام لكل سهو سجدتان بعد السلام [illegible]
[illegible] سجدتي السهو بعد السلام [illegible]
[illegible] ولا يجب شي الا بعد السهو [illegible]
[illegible] في الواجبات [illegible]
[illegible] ان شاء الله تعالى
[illegible] العاشر [illegible] جميع [illegible]
[illegible] القنوت واجب

الا ركوعي [illegible] والمراد ان النبي عليه السلام [illegible] كبر
في [illegible] ثم [illegible] تكبيرة القنوت [illegible]
[illegible] القنوت [illegible]
مع [illegible] تكبيرة الافتتاح وتكبير القنوت وتكبيرات العيد
[illegible] في الحج [illegible]
[illegible]
[illegible] السنة [illegible]
[illegible] التكبيرات [illegible]
القنوت [illegible] النبي عليه السلام كان يكبر [illegible]
[illegible] تكبيرة القنوت من الروايات [illegible]
[illegible] اللهم [illegible]
[illegible]
[illegible] اذا افتتح الصلوة [illegible] اللهم
[illegible] قال ابو يوسف [illegible]
[illegible] تسبيح الركوع [illegible] سبحان ربي العظيم [illegible] عليه السلام
[illegible] الركوع [illegible] سبحان ربي العظيم [illegible]

وذلك ادناه اي اقل كماله [illegible] وثانيها [illegible] في الركوع
[illegible] وفي الهداية [illegible] على [illegible] في السنة [illegible]
[illegible] في الركوع على ركبتيه [illegible] الركوع [illegible]
في الركوع [illegible] لقوله عليه السلام [illegible]
على [illegible] احدى عشرها القومة [illegible]
وسنتها [illegible] رفع الراس من الركوع [illegible] ثم ارفع حتى
[illegible] عشرها [illegible] السجود [illegible]
بقوله عليه السلام ثم ارفع حتى تطمئن جالسا [illegible] عشرها السجدة
على سبعة اعضاء اي الاعضاء واليدين والركبتين [illegible] لقوله
عليه السلام امرت ان اسجد على سبعة اعضاء على الجبهة واليدين والركبتين
واطراف القدمين [illegible] عشرها تسبيح السجود [illegible] لقوله
عليه السلام اذا سجد احدكم فليقل في سجوده سبحان ربي الاعلى
ثلثا وذلك ادناه [illegible] كذا في الهداية [illegible]
الصلوة على النبي صلى الله عليه وسلم [illegible] القعدة الاخيرة
لان السلام في الاخيرة [illegible] القعدة [illegible]
[illegible] الدعاء بعده اي بعد الصلوة على النبي عليه السلام

[illegible] الموصلي [illegible] في شرح [illegible] السنة [illegible]

[illegible] انه قال رجل [illegible] اللهم اغفر لي [illegible] حتى [illegible] رسول الله

صلى الله عليه وسلم [illegible] ايها المصلي اذا صليت فقعدت [illegible]

[illegible] احمد الله [illegible] ثم ادعه [illegible] وفي شرح السنة [illegible]

[illegible] وسلم [illegible] رحمه الله [illegible]

[illegible] روى ابن مسعود ان النبي صلى الله عليه وسلم كان

[illegible]

[illegible] القرآن [illegible]

[illegible] ان [illegible] الله

تعالى والكلام [illegible] رحمه الله [illegible] تكبيرات [illegible]

المقتدي [illegible] التكبيرة [illegible]

[illegible] بسم الله [illegible]

[illegible] الامام [illegible]

[illegible] الامام [illegible]

فيه واجبة [illegible] وهو اعوذ بالله من

الشيطان الرجيم لقوله تعالى اذا قرأت القرآن فاستعذ بالله من الشيطان

ان غير متصابه الا [illegible] قرأة وقا سيما الثنا [illegible] اى التعوذ و

سنا واسما التسمية بعده اى بعد التعوذ بان يقول بسم الله الرحمن

الرحيم وسنا اخفاها اخفاء اى التسمية لقول ابن مسعود رضي الله

عنه اربع يخفيهن الامام التعوذ والتسمية والتامين وربنا لك الحمد [illegible]

اى التعوذ والثناء والتسمية واخفاؤها للامام والمنفرد اى فيهما

بما دون المقتدى فانه لا يثنى ولا يسمى عندهما خلافا لابى يوسف

وسنا التامين اى قول آمين بعدها اى بعد الفاتحة [illegible]

لقوله عليه السلام اذا قال الامام ولا الضالين فقولوا آمين وقوله

اذا امن الامام فامنوا [illegible] في الجهرية

الجهرية كما هو المستفاد من قوله عليه السلام اذا قال الامام ولا الضالين

وسنا التسميع للامام اى قول سمع الله لمن حمده [illegible]

فليس للمقتدى والمنفرد والتحميد اى [illegible]

[illegible] والمراد بالتحميد قول المقتدى ربنا لك الحمد لقوله عليه السلام اذا

قال الامام سمع الله لمن حمده فقولوا اللهم ربنا لك الحمد [illegible]

[illegible] الجلسة كالجلوس بين السجدتين في القعدة [illegible]

[illegible] للرجال [illegible] بالتورك [illegible] الجلوس على [illegible]

[illegible] عليه السلام

قال [illegible]

[illegible]

انعام [illegible]

و النعمات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

المعلوم [illegible] الشيطان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

في الظهر [illegible] [illegible]

[illegible] في الظهر والعصر [illegible] في الفجر [illegible]

[illegible] الاشعري [illegible]

الى الركوع [illegible] والقعدة [illegible]

[illegible] في الفرائض [illegible]

[illegible] يسمع [illegible] الجهر [illegible] يسمع [illegible]

[illegible]

[illegible] الركوع [illegible]

الركوع [illegible] كان [illegible] الركوع [illegible]

[illegible] كان [illegible] الركوع [illegible]

[illegible]

[illegible] لجبهته [illegible]

[illegible] الى الارض [illegible] السجود

[illegible] الركوع [illegible] الى [illegible] روي ان النبي صلى الله عليه

[illegible]

[illegible] والسجود [illegible] الله [illegible]

ثم [illegible] في ان يكون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] من [illegible] القبلة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] والتشهد [illegible] قبل السلام [illegible]

[illegible] ان كان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] أشهد ان لا اله الا الله [illegible] اللهم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ان الرؤية [illegible] فان [illegible] تقييدها [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] شرح الكافي [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] لفظ السلام [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] 18

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] الفجر [illegible] في [illegible] قال المستغرق [illegible]

[illegible] في الكافي [illegible] بقوله [illegible] الرواية

[illegible] في الهداية كما [illegible] والله اعلم

[illegible] القراءة على قدر [illegible] ذلك [illegible]

[illegible] [illegible] السورة [illegible]

[illegible] [illegible] القراءة في السفر [illegible]

[illegible] القراءة

[illegible] في [illegible] الصلوات [illegible]

[illegible] في العصر [illegible]

[illegible] كالعصر والكوثر [illegible]

[illegible] الصلوة كما في [illegible] في السفر [illegible]

[illegible] في الفجر [illegible]

[illegible] الى الآية وفي الظهر [illegible] في العصر والعشاء

[illegible] في المغرب القصار [illegible]

روي [illegible] القرآن [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
وقيل للفقيه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] العتق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الاشارة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible]

[illegible] الاشارة من [illegible]

[illegible] انما [illegible] والتصريح [illegible] بالايماء [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الاشارة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] المستحق في بيان [illegible]

[illegible] في [illegible] جميع [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

القنوت في الوتر [illegible] فالقنوت في [illegible] [illegible]

في السنة [illegible] الا في النصف الاخير من رمضان [illegible]

في الوتر [illegible] [illegible] وقت [illegible]

بعد في الفجر وقيل ما روي من القنوت في الوتر [illegible]

[illegible] الزيادة في التكبير [illegible] [illegible]

يقول الله اكبر الاعظم [illegible] [illegible]

في [illegible] الشافعي يقول تعالى [illegible] [illegible]

[illegible] في الرواتب من الفرائض [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] العظيم الكريم [illegible] التشهد [illegible]

[illegible] [illegible] اربعة عشر [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] القاطع [illegible]

[illegible] الصلوة

[illegible]

[illegible] الحركات [illegible]

[illegible] احكام [illegible]

[illegible] احكام [illegible]

[illegible] السنن التي في الصلوة قبل القراءة [illegible]

وفي [illegible] وهي تسعة وعشرون [illegible]

تكرار التكبير [illegible] الله اكبر [illegible]

[illegible]

[illegible] اعمال الصلوة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الكعبة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] والتواضع [illegible]

[illegible]

او [illegible] القعدة والسادس [illegible] التشهد اي القعدة الاخيرة [illegible]

[illegible] التشهد قصدا [illegible] في التشهد وفي [illegible]

[illegible]

[illegible] الصلاة [illegible]

[illegible] ذكره [illegible]

[illegible] والسابع [illegible]

[illegible] سمع [illegible]

[illegible]

والثامن [illegible] اي [illegible] والمولى في [illegible]

[illegible] القراءة اي [illegible]

[illegible] والتاسع [illegible]

[illegible] الرفع من الركوع والسجود [illegible] القومة [illegible]

[illegible]

[illegible] الرجال [illegible] استما [illegible]

[illegible] ويكره ان [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] الاختلاف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تمام [illegible] في الركوع [illegible] الثالثة [illegible]

[illegible] تمام [illegible] بالتكبير [illegible]

[illegible] يقول سمع الله لمن حمده بعد تمام القيام

[illegible] والتكبير عند ابتدا الانتقال وانتهائه

عند [illegible] ثم يضع يديه قبل ركبتيه على الارض [illegible] سجود

[illegible] وهو قريب من [illegible]

[illegible] ولا يكره [illegible]

[illegible] الى [illegible] وذلك [illegible]

[illegible] بجميع [illegible] الارض [illegible]

نقضا قال ابي ذر [illegible] على قلبي عن [illegible] ان [illegible]

والاكل والشرب لانه ليس من افعال الصلاة [illegible]

ترك القيام [illegible] [illegible] والثلاثون [illegible]

[illegible] [illegible] والصلوة [illegible]

والتاسع عشر قلب الحصى الا مرة [illegible] بسجدة ان [illegible] تجوز

[illegible] بمرة [illegible] [illegible] [illegible]

لان فيه اصلاح صلوة فان [illegible] اي يجوز التسوية وقطع [illegible]

والعشرون [illegible] في [illegible] الحديث [illegible]

ومسح [illegible] كما في [illegible] والعشرون مسح الجبهة

من التراب والعرق قبل الفراغ من السلام لانه عمل [illegible] فيه

وقد مر في باب المستحبات والحادي والعشرون ترك [illegible] الثوب

في الصلوة [illegible] بان يجمعه من بين يديه او من خلفه [illegible]

او يدخل في الصلوة وهو مكفوف كما اذا دخل [illegible] كمه [illegible]

[illegible] ان يرفع [illegible] التراب [illegible] اخلاق الجبابرة والثاني

والعشرون [illegible] والثالث والعشرون [illegible]

اي [illegible] [illegible] والرابع والعشرون [illegible]

[illegible]

فهي عكسه بهذا انه من نحو سهو برئ بها العظيم
فلا تفرج امامك انت تنقصه والى هنا العشرون ركعته
من جملة التي قال ما يقرن الرجل في المشروع والثاني
نعم الاجماع على هذا الحكم وقد مر لست فايات وايضا في ترجمة
التعجيل القراءة قال في فوائد لفظه القراءة وهي التزيل
الثاني والعشرون ترك سجدة او ابدلها بعد الظهر فانه
خلافا للحنفية حتى نسبة بعد الركعة في الركوع تتبعها والتاسع
والعشرون التخطي بعد ما عدا بعد وقد كره بعد
سبعة الحديث يخشى يقتل الحية او العقرب يكون
التسبيح بعد كل صلاة ان لم
صلوات متواليات بعد صلوة الا كل الثلاثون
في الصلوة اي الركعات التي
والثلاثون قبل التحية دون التشهد
والثلاثون
قال ابو حنيفة لا تقبل
في الصلوة قال محمد احب الي

[illegible] وقال ابو يوسف [illegible]

[illegible] الآخر [illegible] والخروج

[illegible] والثلثون [illegible] بعض الليل [illegible]

بعض [illegible] وقيل [illegible] آخر السورة [illegible]

في [illegible] المبسوط [illegible] المسح على الخف [illegible]

قبل [illegible] والخامس والثلثون [illegible]

[illegible] لذا قصد [illegible]

[illegible] والسادس والثلثون [illegible]

[illegible]

[illegible]

الركوع او [illegible] السجود [illegible]

بعض السورة لصلوة [illegible]

[illegible]

التفصيل [illegible]

كذا في فتح القدير والسابع والثلثون الجمع بين السورتين

[illegible] بينهما في ركعة [illegible] في ركعتين [illegible] ما كان بينه [illegible]

مكروه ولكن واحد نفيه الاختلاف وقيل لا قراءة
في الخمسة فان جمع بين السورتين في ركعة
واو ... في ... من ... السورتين الا بالتسبيح و
التطويل ... في ... ويكون بين سورتين او ايات
جماعة ... تقدم السورة ... المقدمة ولكن في
القعدة الاخيرة فانت في ركعة فهو مخير ان ... او وجعه
في الفرائض ... الاجابة العذر ... ولا في ...
... في الفريضة ... في الاولى ... يخشى
يقرأ في ... لان ... من القراءة ...
قال ... القرآن ... في ... والى ...
... في كل ركعة ... بعد ... ان فات
... في ولا ... من ... لان العذر صحيح
... ان ... كثير ... الى ...
... الركعة ... في ...
... في ... لم يعرف ... ليصح
... يعني ... خشيا او ... في

وطول الركعة الثانية [illegible] من الركعة الأولى فقد قلت [illegible] في الجوف

[illegible] وسنن والطوال ان [illegible] الإمام وغيره [illegible]

النفل والثالث توقف في آية الرحمة والعذاب للإمام و

المقتدي مطلقا اي في الفرائض والنوافل [illegible] عند [illegible] التفريق [illegible]

وأما المقتدي فلأنه يجوز المتابعة والتفرد والجري في النوافل [illegible]

للمنفرد ان يجوز ما يسمع للشارع عند [illegible] الآية

الرحمة [illegible] آية الرحمة من الجنة وأنواع النعيم وان [illegible] عند

ذكر النار والعقوبة وما أشبه ذلك فقال [illegible] صليت مع رسول الله

عليه السلام فابتدأ سورة البقرة فكان لا يمر بآية عذاب الا [illegible]

ولا بآية رحمة الا سأل ولا بآية تنزيه الا سبح فقيل انه [illegible] في النفل

ولكن قيل ان [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

والكبير [illegible] الحاجة والمسافر والصغير والرابع [illegible] [illegible]

[illegible] في الهداية [illegible] على كور عمامته او فاضل [illegible]

النبي عليه السلام كان يسجد على كور عمامته [illegible] من [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ينتظر المسبوق ويستدرك من بعدها

والسابع ترك ... الفرض في ... والتسبيح ...

او القعود ... متعمدا ... التسبيح ... فلا وان كان

محل ... التشهد والصلوات ... الى غاية ... وقيل ...

وان ... بطول الامام ... بحيث يثقل على القوم ...

السابق لما ... حيث والتاسع تخفيف الامام ... الصلوة ليعجل القوم

والمراد الزيادة والنقصان عن المروي في السنة والعاشر الجاء الامام

القوم للفتح اذا حصر الامام بعدما قرأ ما يجوز به الصلوة ثم ان اخذ الامام

بعدما فتح المقتدي لا يكره وان لم ياخذ لا تفسد صلوة المقتدي الفاتح

به ... تفسد للاختلاف والاصح انه لا تفسد اخذ او لم ياخذ قرئ

مقدار الجواز اولا ولو الجأ قبل قراءة مقدار الجواز لا يكون مكروها والحادي

عشر ... الجهر بالقراءة في نوافل النهار لقوله عليه السلام صلوة النهار

عجماء اي ليس فيها قراءة مسموعة بخلاف نوافل الليل فانه لا يكره

الجهر فيها والثاني عشر قراءة الامام اية السجود اي الجهر فيما

يخافت فيه في اخر السورة والثالث عشر تكرار الاية مرة او

اكثر في الفرائض بلا عذر و... العذر ان لا يتيسر قراءتها واختصاصه

تتمة [illegible] باقتسامها [illegible] عشر [illegible]
[illegible] الغرائب [illegible]

ثم قصد المشكل أنه يغفر [illegible] ظاهر [illegible] الحديث الضعيف
فعلى [illegible] صلوة الرغائب [illegible] النعم
[illegible] رواية [illegible] الصغيرة [illegible]
[illegible] أن الصلوة [illegible] موضوع [illegible]
[illegible] وقال البعض يجوز العمل بالحديث الضعيف [illegible]
في فضائل الأعمال [illegible] حديث الرغائب [illegible]
المنكر [illegible] بالصلوة
حتى أنه [illegible] في [illegible] وجود الصلوة [illegible] الصلوة
[illegible] كتب [illegible] الأصل [illegible]
[illegible] صلوتها [illegible]
حديث [illegible] الفقه
عند أهل الترغيب والترهيب [illegible] الله [illegible]
ينبغي أن يكون [illegible] الناس [illegible]
القراءة خارج الصلوة [illegible] السابع عشر [illegible]

ملا

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] في [illegible]

[illegible]

[illegible] كان [illegible]

[illegible] في الهداية [illegible]

[illegible] كما [illegible]

[illegible] السجدة [illegible] والتكتف [illegible]

[illegible] المكروهات وثالثها قتل الحية [illegible]

او [illegible] اي [illegible] استقبال القبلة [illegible]

[illegible] المشي القليل [illegible] والضرب بها او الحجارة [illegible]

[illegible] ورابعها [illegible] وفي [illegible]

[illegible] كما سبق وخامسها [illegible] وفي [illegible]

[illegible] في القيام [illegible] في الركوع

[illegible] في السجود [illegible] قراءة القرآن على التأليف اي [illegible]

مسائل اخرى

[illegible]

[illegible] منها قراءة آخر سورة في ركعة [illegible] سورة [illegible]

بعضها على الصحيح من الروايات كما في [illegible] وبعضها [illegible] والاولى [illegible]

ان لا يفعل [illegible] الا [illegible] [illegible] [illegible]

اخرى في اخرى والافضل ان يقرأ في كل ركعة سورة كاملة فان جمع

بين السورة في الركعتين والامام يقتصر الا ان [illegible] السورة في ركعة

في التطوع ويكره في الفريضة كما [illegible] العبد الضعيف عفا الله تعالى عنه

ان الصلوة المقررة في كتب المشايخ [illegible] في [illegible]

وافق [illegible] كانت الصلوة جايزة وان وافقت [illegible]

غير جايزة ولما ورد ان الصلوة خير موضوع ما لم يلزم منها [illegible]

ينبغي ان يعمل في تلك الحديث استحسانا نعم لو ثبت انها [illegible]

نقول عدم الوجدان لا يستلزم عدم الوجود والتتبع التام ممنوع [illegible]

[illegible] في الرد [illegible] عن ذلك [illegible] ان الاكثرين [illegible]

[illegible] والثاني الا [illegible] في التطوع ولو [illegible]

[illegible] والثالث لحفظ الامام اي [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ان [illegible]

وفي [illegible] على العمل في الصلوة

والكثير [illegible] الثلاثة [illegible] لان حركات [illegible] الحق

[illegible] الاول [illegible] الثاني مطلق سواء كان [illegible]

او [illegible] فقال [illegible] او [illegible]

الضرورة او [illegible] لان [illegible] اما حقيقة

[illegible] ان يحدث [illegible] من [illegible] الناس واما [illegible] كلام كان [illegible]

نظم القرآن وكلمات [illegible] اذا [illegible] فقال الحمد

او [illegible] تعالى انا لله وانا اليه راجعون والثاني [illegible]

[illegible] واما [illegible] التي [illegible] ايضا فهو

[illegible] ايضا [illegible] التي [illegible] ايضا فهو لا يبطل

شيئا منها والثالث العمل الكثير [illegible] والعمل الكثير قيل [illegible]

الى [illegible] وقيل ما يكون باليدين وقيل ما لو رآه الناظر ظن انه

ليس في الصلوة وقيل [illegible] ذلك العمل الذي [illegible]

كذا في المحيط ولا [illegible] الامر [illegible] ذا [illegible] الحديث

وقد [illegible] القلب [illegible]

[illegible] كان من السعد ساقه [illegible]

[illegible] موضع [illegible] الا [illegible] ولكن [illegible]

[illegible] والاحسن تعلم الحديث [illegible] الحديث

[illegible] الصلوة [illegible] الحديث فانه [illegible]

[illegible] الصلوة قال الشيخ [illegible] الكبير [illegible]

[illegible] الاحكام من [illegible] والفتاوى [illegible]

الكبير [illegible]

الى [illegible] الشيخ الامام [illegible]

[illegible] الشيخ [illegible]

شرح المنية [illegible] الحلبي [illegible]

[illegible] احسن الله اليها واليهم [illegible]

[illegible]

[illegible]

باستعمال [illegible] الحال [illegible]

[illegible]

از رسائل الشیخ الفاضل [illegible] الصواب [illegible] الفرح وانا [illegible]

[illegible] بعد الصلوة على [illegible] ووقف [illegible]

[illegible] تعلیقات الشیخ عشری [illegible]

وبانه [illegible] الشریعة [illegible] سنة [illegible] الاربعین

[illegible] سلطان [illegible]

هذا الكتاب لدى الفقه مقترب — [illegible]

یا ناظرا فیه [illegible] الفقرا — فانه من [illegible]

[illegible] — [illegible]

ان انت [illegible] الشرع [illegible] — [illegible] والعقل مرتقب

الدر [illegible] — [illegible]

لطف [illegible] — فضل القدیر [illegible]

[illegible] — في [illegible]

[illegible] — [illegible]

تمت [illegible]

[illegible]

سنة ۱۲۴۳

تاریخ تولد شیخ چراغ دودمان

خواجه جی یوسف ـ مد الله ظلاله

عمره که میان شیخ میر از الله در گاه

کرده درستاده بشیم محرم

از عقل طلب سال تولد چو نمودم

در گوش دلم گفت که با بخت نوی

فرزند داده دادند که والا گهری بود

الحمد که سعادت قوی یافت

بوستان چمن را چه گلی داد

نوبر تازه ای تازه گلی دیده

[illegible]

[illegible]

روزی که جمال تو ندیده بود

از دون نسیم با قدم دیده بود

تا من بنهادم روی بر در دل

نعمی [illegible]

دارم دل کی غمخوار نیازم

قصه و اقعه در کمین ماه

دارم

بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین

این رساله حضرت شیخ نجم الدین کبری قدس سره

بدان ای عزیز که سالکان راه جناب احدیت به سه قسم باشند یکی

به معاملات مثل نماز و روزه و مجاهدات به تبدیل اخلاق و تزکیه و سیوم

و سیوم آنان که به جناح عنایت در فضای ساحت لاهوت طیران نمایند

لیکن ظهور این اثر منوط به ده قاعده است اول توبه و آن بازگشتن است

از گناه و هرچه غیر حق باشد دوم زهد و آن بیرون آمدن است از آرزوها

جز از عقبی سیوم توکل و آن بیرون آمدن است از ملاحظه اسباب

به اعتقاد و کرم خداوندی چهارم قناعت و آن بیرون آمدن است
از تمتعات حسی پنجم عزلت و آن ترک آمیزش بود از سوی الله
الا بمخالطت پیر کامل ششم ذکر و آن بیرون آمدن است از یاد غیر حق
هفتم توجه و آن روی آوردن است بحضرت صمدیت و برآمدن
از تمامی مدعیات هشتم صبر و آن ثابت داشتن قدم است
نهم مراقبه است و آن پوشیده داشتن قوای مدرکه است از وصول
مآرب نفسی و روحی بسبب اشتغال بموجود حقیقی و هم
انتظار و انتفای حرکات و سکنات ظلی و همی سالکست
نسبت به اراده بالغه ثابته الهی و در آنچه بر وی وارد میشود و برآمدن
از رضای خود و دخول در رضای محبوب حقیقی ای آنکه بنقد بنان
روضت ترا به مغز چه احتیاج شد پوست ترا دل در پی این و آن نکوست ترا

یکدل داری بس است یک دوست ترا اللهم ارزقنا بمحمد وآله

و نشنیده که گویند ابتدا هر چیز و هر کس بدو و کار ساز است و رجوع

و بازگشت باوست و توفیق یافتن به نیکوئی بعنایت

پس هر که ابتدا را شناخت واجب است بروی شکر

و هر که نهایت را دانست لازم بود بروی اخلاص و هر که توفیق را

فهمید لازم است بروی ترک مکابره و دعوی و عجز

راه تفضل برد ضرورست ادا عجز و زاری و بهترین چیزی

که بنده را داشته از دنیا عبرتست و خوشترین چیزی در آخرت

مغفرت و شایسته ترین نطق بذات او نمودن و ستایش

تا ضایع نشوی و شبی در نشو و اگر شوی پشیمان شدن و مضطر بودن

و در همه حال رضا بقضای او جستن ... اینکه طریق دوستی خود است ترا

این شیوه نکو نیک با دوست ترا ، از هرچه نه اوست روی برتاب ازو

رو با او کن که کار با اوست ترا ، بدان ای دوست سرمایهٔ نجات

در سفر نیست و بهترین درجات آخرت توانگر به نعمت

دنیوی نازد و درویش بنحن قسمنا سازد و انی سالک راه

طریقت کیست آنکس که داند که درویشی چیست خاکی بیخته و آبی

بر او ریخته نه کف پا را از آن دردی و نه پشت پا را از آن گردی

درویش ز اهل ذوق وارسته تر است ، وارسته ترا هر که

دلخسته تر است ، آخر به ترازو نگهی کن که درو ، هر پله تهی تر است برجسته ترا

ای عزیز منزلت نه بپوشش خرقه و کلاه است این سعادت

نکو بینش دل آگاه است ، زاهد که همه خیال و خواست ترا

ماهی نه برون ز خاک و آبست ترا ، تو رنگ همی بینی حق بیرنگ است

این چشم چشم دل حجابست مرا ، وزین راه مرد باید بود و با دل

پر درد باید بود عشق نهنگ آدمی خوارست بعشق آدمی خوار است

درین راه گریه یعقوب باید یا ناله مجنون دل پر درد باید

با دامن پر خون مصطفی نیست آسان طی نمودن چین وشت عشق را

دل گفت مرا علم لدنی هوس ست ، تعلیمم کن گرت بدین دسترس ست

گفتم که الف گفت دگر گفتم هیچ ، در خانه اگر کس ست یک حرف بس ست

اعرابی نزدیک رسول صلی الله علیه وسلم امد و گفت یا رسول الله

حق تعالی بخودی خود با بنده حساب میکند حضرت فرمودند

نعم اعرابی بخندید حضرت فرمودند چه چیز ترا بر خنده داشت

یا عربی گفت سر اذا قدر عفی ، واذا حاسب سامح

با کریمان کارها دشوار نیست ، سر انضباکه الهی چون توانستم ندانم

د چون ما دانستیم نتوانستیم چون توانستیم ندانستیم چه سود چون
بدانستیم توانستیم نبود رفت عمر و قدم از خود ننهادیم برون
وای از غفلت ما آه ز کوتاهی ما هر سر خار درین دشت چراغی گردد
پای رجا سست همان ظلمت گمراهی ما الهی ز نزدیکان نشان هست
و دوران را نی و دوری پنداریست نزدیکتر از جانی الهی گشته نهان
ز غایت پیدائی عین همه عالمی ز بس یکتایی زان شیرین‌تری که
در عبارت گنجی زان پاک‌تری که در اشارت آیی الهی چنین گر منم
حسن ترا چه منقبت اما چکنم از ناشناسای تو دل در بیطاقتی است
یک ذرهٔ غم عشق تو ای بنده نواز بهتر ز هزار ساله تسبیح و نماز
چون با تو بوم مجاز من جمله نماز چون بی تو بوم نماز من جمله مجاز
بزرگی گوید اصل طاعت ورع و اصل تقوی محاسبه نفس و خوف و رجا

توبه از ایشان پس علامت خوف ترک معصیت است

و علامت رجا رغبت در طاعت مولی آن شنیدستم

که رب ذو المنن در ساز بهر چه هست بگذار سخن معرض عباد

بروزگار پیری همچون بشکسته است و دیوار کهن خداوند

چون بایستی گفت همچون در وی نرسد کسی چه دانش این است

او و هر کس برسد کمالش این است جز در خود نیست جای گنجایش او

رو ترک خیال کن وصالش این است چون طالبان

قصد عبادت کنند و روی توجه بقبله طاعت آرند اول باب توبه

و ست از ما سوی الله بشنید و بتجرعات استغفار از کثرت معصیت

مضمضه جویند و بشراب طهور اخلاص وضو نمایند آنگه بفکر او

قیام و قعود آرند و بذکر او رکوع و سجود آرند

هرچه از عمر گرانی صرف در غفلت شود میتوان گفتن که هم

در ملک استغفار یافت پس بچنین عبادت مشغول باید بود

و باین طاعت او مقبول باید شد گر تو خواهی در دو عالم

زندگی بندگی کن بندگی کن بندگی کو ترا از بهر این کار آورد

کار کن تا مزد یابی برمزید علامت ایمان شد چه بیم است

و مهر است و امید است بیم چنانکه خود را از معصیت باز دارد

و امید چنانکه در دل تخم محبت کاری و امید پیدا

خود را بطاعت آری نقد خالص را اگر سنجیده سنجیده

نکته را از بد اگر فهمیده فهمیده تا توانی رو مشو از خاطر

اهل نظر همچو اشک از دیده غلطیده غلطیده

الهی من کیستم که ترا خوانم زیرا که از قیمت خود آگاهم

از هرچه می پندارم بگذرم ؛ و در هر دمی که می شمارم بترم

الهی چون بتو می نگرم سرافرازم و چون بخود می نگرم می بازم

الهی زاوصاف تو چون بخویش یابم اثری ؛ حاشا که بود بگوهر

از من دگری ؛ وان دم که شد بحال خویشم نظری ؛ در هر دو جهان

نباشد از من بتری ؛ ؛ در مناجات میگفت ؛ اگر جمله جهانم

خصم گردد ؛ نترسم چون نگهدارم تو باشی ؛ ز شادی

در همه عالم نگنجم ؛ اگر یک لحظه غمخوارم تو باشی ؛

پرسیدند که عبودیت چیست فرمود منع نفس از هوا و زجر نفس از تمنا

و اطاعت امر الهی ؛ پرسیدند که عقوبت عالم چیست گفت مردن دل

گفتند مردن دل چیست گفت مشغول شدن بغیر حق

هر آنکو غافل از حق یکزمان است ؛ دران دم کافر است اما نهانست

بهر کی دریاید الهی آنی ده که چون براید کار هر دو عالم برآید
پنجاه و ... گوید امر حق تعالی نگاهدار تا ترا در امان خود دارد و وزن این
سهولت آشنایی او شو تا در وقت شدت آشنا تو گردد
... گوید چیست آنکه فردا ترا خواهد بود امروز تو او را باش
... عتاب راز پری چهره عاشقانکش که یک کرشمه تلافی
صد جفا بکند نو بر خدای خود انداز کار و دل خوش باش کرم
گر نکند مدعی خدا بکند تا توانی دل بدلدار و از غیره می
باز دار ... در دو عالم دگر محال آید درد دل را مگر دوا دلدار
... آن دو دوست مرید و مرید یک صورت دارد اگر طالب شاهراه
ارادت ... تعینات فانیه را از سر و اگرده ... پاکباز
نشدیست و اگر با خود رود این بلا بر سر خود آرد مرید است که

محرم بیک نقطه محرم شود ... پرسیدند چگونه

گشت چه باشد حال کسی که عمرش بکاهد و گناهش بیفزاید

باچه روانیست وا مشود ... قبول ... خود را

خوب میدانیم ما ... کسی که خدا را شناخت راضی بقضا

غیر او نیست و آنکه نفس را دانست آشنا بغیر او نه پس وقتی

که نفس بخدا حاصل شد و ذکر او لازم دل گردید خدمت توکند

دنیا از روی رغبت و طالب تو گردد آخرت بالحال محبت و نیز گفته اند

که ادنی مرتبه عارف گذشتن بر روی آبست و اوسط گذشتن

از هر دو عالم و اعلی فنا فی الله و بقا بالله ... هر کس

از هجوم محبت مریض شده و اند طبیب خویش لقای حبیب را

... که همت چیست و اعلی مرتبه آن کدام است گفت همت عزم

به نفس و روح و قلب بیسر اما انچه حصه نفس ست حسن صنایع
بر بساط تجرید و حصه روح حسن طریقت بر بساط تفرید
و حصه قلب حسن فتوت بر بساط تصدیق و حصه سر
حسن مروت بر بساط تحقیق اصل صیانت قطع طمع از خلق
و اصل طریقت قطع علایق از ماسوی الله و اصل فتوت انقطاع
دل سنجد ابها یاس از ماسوی و اصل مروت انفراد سر ... نقل است
که بهلول از کسی چیزی نمیگرفت اگرچه بادعا میدادند
از ایشان این سوال کردند گفت ماموریم که بواسطه چیزی بگیریم که موجب
ذهاب همت است که همت گفت ادنای آن حاجت ... التماس
به غیر خدا و اوسط آن تفویض کردن با کارها و اعلی آن التفات
نمودن بما سوی الله ... قصد دیدن رابعه نمودند و گفتند که

این ضعیف بنده هم بنده می دعوی میکند باید آزمود

بر پای چه گواه دعوی این است لفظ عنایت نوشتند محبت

او در جواب نوشت که هر که دعوی محبت کند و تن محبت

مخنث است ... فاتحه عشق اخلاص است اما کسی که

از خود خلاص است حجاب ابجد الف یکیست بی دو حجاب عشق

سوم الف یکیست پی دو انکه عشق سخن داشت بر منبر آمد

آنکه سخن عشق داشت از من برامد سخن عشق دیگر است

عشق سخن دیگر باشد آن لعل گران بها زکان دگر است

وان دُر یگانه زانشان دگر است اندیشه این و آن ازین نیست

افسانه عشق را زبان دگر است هر که دانست نگفت و هر که گفت ندانست

[illegible] بلبلان هم مزاج وان شده اند کسی چه داند که

گل چه خود دارد بسته که به مزه دل گاهی شوکت خار است ابها

گل نیرنگ نگاه یار است که گریه و گه خنده و گاهی ناله

مضمون ترا کار نجو و بسیار است که رحمت برای عاصیان

و جنت برای مومنان حق تعالی رحمت را تقدیم نموده تا اهل عصیان

تشنه ناامیدی در حق خود نکنند زیرا که گناه هر چند عظیم بود

رحمت حق از آن عظیم‌تر است گناه ما افزون بود

عفوت افزون تر از گناه همه قطره ز ابر رحمت تو بس است

شستن نامه سیاه همه عزیزی در مناجات گفت

الهی دوستان بر آوردیم دستی در دعا نعمد فیضی ده مددی ما

گنهکاران همه قاضی حاجات درویشان و مسکینان توئی

پس روا کن از کرم حاجات حاجت جان همه چه چیزی گدا ام

معصیت که بنده را بحق تعالی نزدیک گرداند و کدام طاعت است

که بنده را از وی دور گرداند فرمود طاعتی که موجب عُجب آرد

بعد است و معصیتی که ازان پشیمانی رود بهر سبب قربت

شفیع جرم در پیش کریم اظهار خجلت بس نگاه پشت پا باشد زبان

عذرخواه من نقلست ذوالنون مصری رحمت الله علیه چون خواست

نماز گذارد گفتی الهی بکدام قدم بدرگاه تو آیم و بکدام دیده

بقبله تو نگرم و بکدام زبان حمد تو گویم بی مایگی را مایه خود ساخته

بدرگاه تو آمده ام بیت دل کیست که گویم از برای غم تست

با آنکه حریم من سرای غم تست لطفت که مسکن غمت با دل است

ورنه دل تنگ من چه جای غم تست عزیزی در مناجات بگفت

نه ندارم غیر ناشایسته کردار بنفس خود گرفتارم گرفتار

برین نفس ضلالت مسکر ۞ برین کردار واین گفت بنگر
امیدم هست صد نا امیدی ۞ که از لطف تو یابم رو سفیدی
قال امیر المومنین علی کرم الله وجهه که کجا رفت کسی که سعی کرد
وکوشش نمود ومهیا ساخت وفراهم آورد وجمع نمود
وشمرد وبنیاد ومحکم کرد وفرش ساخت وکسترانید
وزینت دادند بهترین دانشها آنست که بشناسد آدمی امر باقی را
از امر فانی وهمت صرف آن کند که امر باقی ضایع وخراب نشود
والا ضایع شده خود نابود وضایعت بانی هستی بنیای فانی
انتظار مردن است ۞ ترک هستی ز انتظار نیستی وارستن است
مشو غافل که این عمر چون ریگ روان مینماید ساکن اما شب و روز در
نور رفتن است ۞ زنهار ای نا معنی در نگردی ۞ دست از کار بر مدار

که زنهار مسالک علیا مدرجه تیموقی تا قطع نکنند بپا ای بنا نکنند و از تلاطم امواج بحر شهوات و وقف نکرد و از غوامض خفیات واحتراز نکنند از مکر و فریب نفس منداد عیوب از غرور و پند از گفتار و کردار باقی آزاد کی زیپ کل نیست

این فیض بی کتابش دل کی میرست ، هرچند میشود دل عاصی نشاد تسبیح واقعی تحمل کی میرست ، شخصی در مناجات میگفت

یارب در خلق همه کاهم نکنی ، محتاج گدا و بادشاهم نکنی

موی سیهم سفید کردی زکرم ، با موی سفید رو سیاهم نکنی

شخصی برای دیدن اویس قرنی رفت گفت اگر ترا با خدا کاری است پس ترا با من چکار است اگر ترا با خدا کاری نیست مرا با تو چکار

این عالم عاریست که کالای تو نیست ، درخورد تو و همت والای تو نیست

توفیق شد این نعمت که به حق توالی چون از سرت شوی

کی به بالای توفیق پرسید التماس نمود که از حق تعالی چه باید خواست

فرمود خیریت دارین پرسید که زندگانی چگونه باید کرد فرمود

به خوشنودی اولیا پرسید کدام پیراهن است که هرگز کهنه نگردد

فرمود نام نیک پرسید نعمت برکه باید بر وشنه و دید نفس خود

پرسید رضای حق تعالی به چه چیز حاصل شود فرمود در خلق

به خویشان و نیکان نیکویی کردن پرسید چه بناست که هرگز خلل نپذیرد

فرمود عمل نیک پرسید جهالت چیست فرمود ناانصافی

پرسید در دنیا چگونه باید بود فرمود چنانچه رهگذری

پرسید چگونه به منزل توان رسید به آسانی فرمود به سبکباری

پرسید از چه چیز به راه توان رسید فرمود به صبر پرسید داناتر

مردم نیکبخت شود و آنکه آخرت بدو دنیا گزیند برسید دنیا

عبادت از چه فرو شود هرچه در آخرت بکار نیاید برسید

دلیل برکمال مروت چیست فرمود با دوستان مروت کردن

و با دشمنان مدارا نمودن و آتش هوا فرو خوردن برسید مردی

پوشیدن برسید حاجت از که باید خواست فرمود از خدا تعالی

که اوست جل شانه و عز قدرته میرساند بمراد انه رؤف بالعباد

برسید دلیل برکمال همت مرد چیست فرمود معموری خاطر

بیافت حق سبحانه و روشن نمودن عقل بآب دیده و کندن

خار بن غضب از ریاض دل و بدل کردن حرص بقناعت و کشتن حسد

بپرهیزکاری و ریاضت و اون نفس بآداب شایسته

دلیل بر نقصان مرد چیست فرمود معطل داشتن نفس از هنر

و پوشیدن عقل بصنایع کردن ادب و قوت دادن غضب

بکشیدن انتقام و یاری دادن حرص به پیوستن آرزو

و سیر کردن نفس بارتکاب شهوات بهیمی و هم ازدوست که

و چیز دلالت میکند بر بقوی مرد توکل بر چیزی که باو نرسیده

و رضا بچیزی که باو رسیده قناعت اندکی از آن عزت است

حرص با بسیاری مال ذلت هر چند رسد بپیوست نزد

مستغنی و انمای بر دشمن دوست باید بحقیقت تو اگر نشود

غیر از انکس که احتیاجت باوست حَيٰوةُ الْاَرْضِ

بِالنَّبَاتِ وَحَيٰوةُ النَّاسِ بِالرُّوحِ وَحَيٰوةُ الرُّوحِ بِالْعَمَلِ

وَالْعَمَلُ بِلَا عِلْمٍ سَقِيمٌ وَالْعِلْمُ مَعَ الْعَمَلِ صِرَاطُ الْمُسْتَقِيمِ

ما هستی معهوم سوخته نشود و دیده دل بسوزن غیرت از غیر دوست نکردد

خوشخانه جان جمیع تجلیات جانان یکی افروختگی پذیرد و
زیرا که تخم در زمین کاشته نگارند و نقش بر کاغذ نوشته
نه نگارند توحید نه آنست که خدا را یکانه دانی توحید آنست که با او
یکانه شوی با وی غواصی کن گر گهر می باید غواصی چاره سر و ماند
سر رشته بدست دوست جان بر کف دست و پا از دون قدم
زمین باید برگیرد که اصل فراغ دل از شغل کونین ترک اراده
حظ دارین است و اصل اکتفا بمولی تعالی ترک اشتغال بدنیا و عقبی
پس انکه گرفت ره دنیا گشت از عقبی برید وانکه متعلق به عقبی گشت
از قرب و انس مولی تعالی محروم گردید وانکه مشتاق و خواهان
وصال او شد همه فور این سعادت او رامید است و همه شد محبت او
دنیا و آخرت است گفت پیغمبر اگر کوبی دری

عاقبت زان در برون آید سری اگر نشینی بر سر کوی کسی
عاقبت بینی تو هم روی کسی و مناجات میگفت الهی
من نامه اعمال خود را سیاه کردم و تو موی مرا سفید کردی
تو آن سیاه و سفید فضلی نما و سیاه کرده مرا در کار سفید کرده
خود کن که من گنه چندان کردستم لطف تو امید
بر گیر دستم که بوقت عجز کریم دستت عاجز تر از من
تا کنون هستم شیخ ابو الحسن خرقانی رحمة الله علیه ندا آمد
که ای ابو الحسن میخواهی آنچه از تو دیده ام بگویم با مردم تا سنگسار
کنند پروردگارا میخواهی آنچه از کرم تو من مشاهده کرده ام
با مردم بگویم تا هیچ دست از بندگی تو باز دارند ندا رسید که ای
ابو الحسن نه تو از ما گو و نه ما از تو زاهد بکرم ترا چو ما نشناسد

یکی تو را چو شناسد کفتی که کنه مکن بندیش من
این را بکسی کو که ترا نشناسد عزیزی التماس پند می نمود
فرمود یاد دار و نکاهدار و بخور و بپوش و بده و بستان العزیز
التماس تفسیر نمود فرمود یاد دار خدا را و بخور خشم را
عیب مردم را و بده درویشان را و بستان بهشت جاودان را
هر محنتی که ترا بحق تعالی نزدیک کرداند آن نعمتست
هر نعمتی که ترا از وی دورتر کرداند آن ذلتست
از وامن دوست دست کوتاه مکن گر درد دهد سجده آه مکن
یک لحظه زیاد دوست غافل منشین او خواه ز تو یاد کن خواه مکن
زنده کسی که از خود درگذشته و مرده کسی که با خود در پیوسته
آزاده روان میان بغداد بندند همه طلبان

بفروایند ندای سبزه طرف جویبار زنگ . ازان پیش

کاب را بالا بند عالم دنیا را دید گفت غل نهست خاص

عقبی را دید گفت حاصل نیست عاشق مولی را خواست گفت مشکل است

از آتش عشق سینه را سرد مکن زان جام نگاه توبه بیدرد مکن

گر گرد غبار جسم خاکی بنشان این صید مباد رم گند

گر دو کمن زنگ راحت دنیا چون روشنائی برق بی بقا

و محنتش چون تاریکی ابر بی بقا بفواید نعمتش العفت نباید گرفت

و از رشد ابدالمش اندوه نباید خورد تجرید است

که دل را از غفلت مجرد کنی و نفس را از هوا و زبان خود را از لغو

سعادت خلاصی هست از خود بیافت حق سبحانه شقاوت بخود در ماندن

و از خدا باز ماندن خدا بین باش و اگر خدا بین نباشی خود بین

زیراکه چون ... بین نباشی ... این باشی ... خواهی

... توحید دل ... گردد ... باید که شوی ز بند هستی آزاد ... هر چند

حباب آشنای دریاست ... تا محو نشد گره ز کارش نگشاد

عزیزی پرسید چگونه باید دانست که خدای عز و جل از بنده

راضی است یا نه گفت باید نگریست بدان صفتی که حق تعالی

آن بنده را میدارد آن بنده ازو راضی است یا نی اگر

راضی است حق تعالی نیز ازو راضی است و اگر او راضی

نیست حق نیز ازو راضی نیست در دوستی صداقت باید داشت

زیراکه اگر یک نقطه تفاوت کند صد آفت رو دهد ...

درد دل را دوا مجو ز طبیب ... بنگرد مگر ز لوی حبیب

اعرابی بر در کعبه می نالید و میگفت پروردگارا غیر از تو یاری

عذاب کنی آن بجاست ور نکو کنی بیابد رحمت

از کوی خودم مگردان و بسیرم مفرست زین کعبه مجنبان و بدیرم مفرست

با کثرت عصیان ز تو نومید نیم یا رب ز درت برو بغیرم مفرست

عزیزی پرسید حکمی در حق دنیا گفت چه گویم در حق چیزی که

بمحنت بدست آرند و بمشقت نگاه دارند و بحسرت بگذارند

درون او همه حیرت و برون او همه عبرت و درمیان حیرت عبرت

چه جای عشرت با دنیا که پراکندگیش اسباب آرام است

در وی همه حقیقت سیمابست بحریست که موج او پریشانیهاست

انجا دل جمع کو هنر یابست خوب زمینیست دل اگر تخم خیر

در ان کاری و نیک مددیست قوت اگر کسی را نیاز آری

زنهار تا چون میدهدت دست نکوکاری به چون میگذرد عمر

بما زاری جه‌ا چون بعضه خود بدست خود میدهد و بحکمی که بکو زرا
اگر کاری به محافظت ما نعمت عافیت را و مراقب باش
دولت فراغت را نسیم و لا زنهار بی و هم زنهار این دم
که داری غنیمت شمار غنیمت بدار این دمی را که هست که چون
رفت دیگر نیاید بدست شب و روز در تو کار می کنند
پس تو هم در آن کاری کن عنبار قافله عمر چون پیدا آن
نیست دو اسپه رفتن لیل و نهار را در یاب ... ولی را
تو دیدار ... در دنیا شناخت و در عقبی نواخت در آن
سرا ... مجاهده و در آن سرا انوار مشاهده در اینجا صفا و وفا
و در آنجا رضا و لقا فضل او و فضیلت او افزون از عدد
لطف او و لطیفت ... بیرون از قیاس الهی اگر کسی ترا طلبت

من خود طلبت تو از تو یافتم بست باید ذ ست صحبت

نتوان شدن چون توی در هر دو عالم رحمة للعالمین

از کلام اکابر است همان مسکرکیست در کرم خود بنگر

تقصی چیست نهان بود بپشت از کس ای از واقف

تو خبر تو منسی باشد مرا درون پنهانی حیات دو قسم است

یکی حیات بشریت دوم حیات معرفت روزی باشد

که حیات بشری بسر آید کُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

و هرگز حیات معرفت بسر نیاید فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً

و انما المؤمن حی فی الدارین خویش را شناخت

مسکین آدمی از وقت آمد وشد در کمی خویشتن را آدمی یا از آن

فروخت بود الفلس خویش را بر دلق وخت اگر مسکین آدمی

دانستی که . . ذره چه سبع میکند و چه نقد بربا و میدهد
مرا ایشان را وهم پشیمان نبودی و بحسرت نشد و رفتی نقد بعوض
عزیزست که رایگان بربا و میدهد و عوض آن عمر
و بان جمع میکنند پس چه باشد حال کسی که نقد چنان صرف
و متاع چنین حاصل نماید . تا کسی نزد عاقل کاول نقد
عمر را قابل نیست که شنیده چنینشود . در خانه دنیا مطلب خاطر جمع
اسباب طرب بجای نا امن نشود . طالب دنیا پیوسته گرفتار بلا
زیرا که تا نیافته است در آزحرص ست و چون یافت تو و ملول شود
نقص میداند که بدیگری خواهد گذاشت لیس بنقص گردد
کسی . . فراغت . . . هرتوسن و هرچون سوار میکن
رام از نشو و از فرمود آنکه . . تا چند بهر دو دست

بگذار ز دست و پشت پایی بر وی زن بیت دگر چیست

که نیافت و آنکس که نیافت دگر چیست که نیافت بیت توسن عمر

سبک سیر و عنان در عنان سوی میدان عدم تاخته میشتابد رفت

خبری که جهان عین شناسائی اوست طرفه درویشی که نشناخته میشتابد رفت

شرح مسئله امر دنیا اگرچه امروز واقعست اما زود حکایت خواهد گردید

و امر آخرت اگرچه امروز حکایتست اما زود واقع خواهد شد

عاقل آینده را شده داند و شده را رفته زیرا که آینده را

شدنی و شدنیست و شده را روی در رفتن بیت فرصت از کف رفت

و عملی نکرد افسوس عمر کاروان بگذشت و من در خواب ماندم وای ما

بیت ندیده است کسی خانه فریبنده تر از دنیا و طالب بیند تر

از مرگ و غافلی عجب تر از آدمی بیت پرتو عمر چراغیست که در بزم وجود

ز نسیم فتنه ... ف ... آ ... تن ... بی سکونت ممنوعش

مدار جان در خوابی مجلس نیست مخمورش مدار ترا فرستاده اند

گر ابدی باشی نیکو نباشد که بدی باشی ... دل را به آتش

نفس گرم آب کن ای غافل از خزان گل خود را گلاب کن

شمع از برای سوختن و راه رفتن است دل را نداده اند که بالین خواب کن

وقت ستیز و هنگام ... نیست نه وقت تغافل و اغماض

نقد عمر گرامی را عوضی و بدلی نیست و تلافی گذشته در آینده

متصور نی امروز همان به که فردا بکار آید و فردا همان بکار آید

که امروز در عمل آید بیت مکن تقصیر در افسون تا جان در بدن داری

که بهر لب گزیدن ... مسی محرک در دهن داری ذره محبت ...

در دل صغیر از هر دو جهان حاصل اهل یاد همیشه ... و از ...

واز این آزاد هشیار باش و آگاه باش ز عین تو و همگانند
با او آشنا باش بیت تا نگیری ترک جان دعوی مکن در عشق
شرط جانبازی است با تکیه بر جان داشتن بدان ای دوست
نیک نیستی است که از خود گذشته و با او پیوسته که از خود گذشتن
به مطلب واثق شدن است و از بند علایق جستن و از خود رستن
نوا رسته وا رسته بیت چند توان بود درین رهگذر هم خود
تو هم ز خدا بیخبر یکدو سه روزی که درین رهگذری باش ز خود
آگه اگر آگهی عزیزی در مناجات میگفت الهی اگرچه فضل تو کافیست
بمناجات ما و کرم تو مبراست از مناجات ما لیکن از انجا که
شیوه گیست مر پستان نیازست و چشم امید باز و زبان خواهش
دراز [illegible] خواستیم بتو عرض بینوائی کردن و نالیدن و

کردن در چشمه گرسنه بی طلب می بخشد شرطست در بیان

گدایی کردن آب در عالم دو قسم است یکی از چشمه آبست

دویم از چشم است آنچه از چشمه است برای شستن بدنهاست

از چشمه است اشکی و آنچه برای شستن نامه است از چشم

است نکو از دانه اشکی چه حاصل می تواند شد اگر این قطره‌ها

چو لولوی لا ... از شد ... گویند عاصی در رحمت بسته را

تو مپندیش گر ترت دیده تر و دل خسته است از قطره اشک گرم

این سلسله چون موج بهم پیوسته است چون شخصی از عالم

سفر کند مومنان تفحص کنند که چه عمل پسندیده پیش فرستاد

و ملایک تحقیق کنند که چه پیش فرستاده سود عزیز من

برو زیرا که هست سفر دنیا و سفر آخرت در سفر دنیا توشه خود با

باید برداشت و در صف مردان آخرت نشد بوقت سحل این خود
باید فرستاد رباعی : دردمندان که با خون جگر خود خفتند
خویشتن بدریای کرم پیوستند : خودبینان که کشیدند بمیدان خود را
همین نشئه ز آشوب قیامت رستند : شخصی را دید مسکین شکسته زبانی
بدست سر و پا برهنه گفت ای زن شرم نداری سر بپوش
سبحان الله من ز عشق مخلوقی از سر و پای خود خبر ندارم و تو که
دعوی عشق خالق میکنی از سر و پای دیگران خبر داری
بیت : در قمار عشق باشد باختن نقش مراد : تا کسی اول نبازد برد از وست
حاصل نشد : دل درد ترا بجان مداوا نکند
عشق تو جان ز غم تنها نکند : ما راز غمت بس نگویم اگر
بوی جگر سوخته رسوا نکند : در مناجات گریستی و شگفتی

الهی بریاضت شبهای سحر و طاعت روزها جلوه

نمی‌بینم پاک هیچ کرده ام ازان نمک ندارم که از تو

بعنایت و در تو معصیت نه قبول تو بطاعت نیست هر

کرده ام ازان درگذشتیم تو نیز از کرم خود آنچه دیدی بگذر

بیت ای فضل تو دستگیر ما در بمان خلقی ز تو مدعای خود خواهان

مشکل شده کار من بلطف تو قسم ای پیش تو مشکلات عالم آسان

شبلی رحمة الله علیه چون از دنیا رحلت نمود ندا رسید

ای شبلی چه آورده گفت ای پروردگارا گدای که بدر کریم

رود نپرسد که چه آورده گوید چه خواهی شخصی در بازاری

میگذشت طبیبی دید دارو میفروشد گفت ای طبیب داروی

گناهم داری طبیب بگرید در ماند مجذوبی که سر خود گفت من دارم

آن تخم است نصیب توفیق خود گفت ای که بگویی من بشنوم
گفت هلیله درخت درویشی بسیار و آمله درخت حیا
و بیخ درخت احسان و شاخ درخت تواضع همه را
بدست توفیق بکوب چون کوفته شود در جام همت
و چون پخته شود در دیگ توکل بنه از آن و بکف
پر و بگذار قناعت بگذار و آتش عشق افروز و آب حیات
در وی ریز و کفگیر مروت بجنبان تا بقوام رحمت رسد چون
و محل ندامت فرود آر و در آوند امید انداز و باد کرم
بنسیم سرد گردان و در حلق بیمار ریز تا شفا یابد
التقوای عام دور شدن است از لوث گناه و تقوای خاص
اجتناب است از ما سوی الله و حقیقت آنست که بی توشه در راه

عشق بسته عنوان برد و پی زاد ۞ شوق مرحله محبت طی ابد

چون برهی نیابی چون نیابی رهی ۞ یک دمک با خود آ

بین چه کسی ۞ از که دوری و با که همنفسی ۞ تا ز بلبلان

لمن که گلی گل نه خاری و نه خسی ۞ بدان تحقیق که بهره گرفتن

در روزهای بسیار صبر کردن است در روزهای اندک

جور دوران و هجران رنجی که هست ۞ هله از بعد ذوق و غفلت است

هر چه جز عشق خدای احسن است ۞ گر شکر خواری بود جان کندن است

حق تعالی عالم و مطلع بر اسرار دوستان خود است هرگاه

بنده از بندگان را بنعمت محبت بنوازد و نظر عاطفت بوی اندازد

بقعه از دوستی روی غیرت آرد ۞ پس عاشق عاشق خود است

آن غیور حسن آئینه را نمیکند از خود دور ۞ هرکس دارد و شده

بقدر خود و بیرون نبوده زیبا نه پسندد دیگری باشد که هر چین که

طلب... دو... ستی کند و میند که نظر بغیر او جل و علا است

... رست ارد و او را بهمان چیز مبتلا سازد و لیس بغیر او

... است که اجلالاً لحرمته

و تعظیماً لشانه محافظت این مرتبه بغنی نماید که نعت

چنانچه سبحانی گوید ... هر چند که عالمی است شیدا او را

حکمت است بغیر مبنی ما او را یک خواجه هزار بنده را می شاید

یک بنده نه نیکوست دو مولی او را از ابن سیرین منقول است

که اگر اختیار نماید دو رکعت نماز و جنت اختیار

دو رکعت نماز کنم چه در جنت حظ نفس و در رضای اوست

و در نماز محبت مولی و ذکر مولی ذکر مولی اولی اندیشه بکساعت

از هستی خود بهتر از عبادت چندین ساله است و هستی خود

حجاب وصال دوست طلب بکنی ز خود بگذر تا که درمیان

تو و او بجز تو حاصل نیست بوی گل و نسیم صبا می آید

گر بگذری ز خویش چها میتوان شدن شبنم آفتاب شد

از رفت و کی بنگر که از کجا بکجا میتوان شدن قد افلح من زکیها

وقد خاب من دسیها حضرت عزت جل شانه میفرماید بدرستی

فلاح یافت آنکه پاک کرد نفس خود را از فسق و فجور و نومید گشت

کسی که پنهان کرد نفس خود را به فسق و فجور که فسق و فجور سبب گمنامی

پس ای بندهٔ خدا چون دانستی که رستگاری در آنست که نفس خود را

آلوده نکنی به فسق و فجور پس بدانکه پاکی نفس در چه چیز است

و آلودگی این در چه چیز است اکنون میگویم شمه ای بهتر است

که هر چیزی که در عالم بود از این پنج بیرون نیست و پنج
چیز نیست که هر چیزی که در عالم بود و هست از این پنج بود
پنج اول کفرست و شرکست و نفاقست و بدعتست و معصیتست
و پنج دویم ایمانست و توحیدست و اخلاصست و سنتست
و طاعتست و از آن پنج اول به پنج ثانی پاک توان شد از کفر بایمان
و از شرک بتوحید و از نفاق به اخلاص و از بدعت بسنت
و از معصیت به طاعت و چهار چیز دلالت میکند بر عقلمندی او
یکی آنکه داند که نفع او هم و بندگی نکند دویم آنکه داند که روزی
دهنده او هست و ایمن گردد سیوم آنکه داند که کارها بتقدیر
عجز و زبونی گشت چهارم آنکه داند که باید رفت و زاد برگیرد
عزیزی پرسید که توحید چیست گفت هر چه او ... کند

وخیال در تخیل آرد و فهم تقسیم در نماید گفت رحمه الله

سازد و بداند که آن حق نیست بلکه حق ورای این است چنانچه

حکیم سنائی گوید بیت هرچه پیش تو غیر از آن ره نیست غایت

فهم تست الله نیست عزیزی دیگر بیشتر گوید بیت گفتم همه ملک

حسن سرمایهٔ تست خورشید فلک چو ذرهٔ در سایهٔ تست

گفتا غلطی ز ما نشان نتوان یافت از ما تو هر آنچه دیدهٔ پایهٔ تست

عزیزی گوید آدمی را به از خاموشی چیزی نیست چه آنچه

دون حق است گر آنکه سخن نکند و هرچه سخن حق است از زبان بلند

غیر جایگاهی نباشد حاصل این زبان شمع چون خاموش گردد داغ

خود را مرهم است در مجلس وعظ و تذکیر روی سخن با اهل مجلس کرده

میگفت ای عزیزان آنچه من درین چهل سال بر سر این منبر

بشما گفته ام وصیت میکنم فردوستی در یک بیت گفته
اگر بران عمل خواهید کرد و از همه مستغنی خواهید شد
بیت هر روز گذر کردن اندیشه کن پرستیدن داورکر
پیشه کن بمنزلی رسیدم دیوانه را دیدم بخاک و خون
غلطیده و زاغان بروی هجوم آورده گوشتش را بی تاب
می سازند گفتم آه کدام عاشق دلسوخته باین درد مبتلا
شده نزدیکش رفتم جوانی دیدم نوخطی بخود افتاده و کارش نفسی چند
باز مانده گفتم پروردگارا دوستان درگاه خود را این
خواری با نعمتی بخاطرم نگذشت جوان فریاد برآورد
اگر ابی ابوسعید مشغله بدار تا این مرغان نپندارند که اینها
طعمه بیابانی اند که درافتاده و دوست اندتا این دیده فرا گشته اند

بعد محنت بنوازند بت درمانده دردیم ولی خورم وشاد

دار چه بسم از در که محبوب طبیبست ار ز اردشمنم ار

میکند قصد هلاک کرم تو دوستی از دشمنان بدارم باک

کرم تو زخم زنی به که دیگری مرهم درم تو زهر دهی به که دیگران تریاک

ترا چنانکه توئی هر نظر کجا بیند بقدر بینش خود هر کسی کند ادراک

عزیزی میگریست و میگفت دارم دلکی غمین

بیامرز و مپرس صد واقعه در کمین بیامرز و مپرس

شرمنده شوم اگر بپرسی عملم ای اکرم الاکرمین بیامرز و مپرس

دل عارف دریاست وهمت عالی موج آن دریا و دریا

از میشه در تموج ست تا صاف گرد و از جمیع ارادات

ناسده و شهوات خسیسه رد یه و بعد از ان باشد تموج کند

از غبار التفات به سوی یا ابعد و بعد ازان باز بموج می آید
و بیند که جمع انفاس و حرکات و ارادات محض نبود
و بعد ازان باز بموج آید تا صاف شود از بود وجود و چنان
شود که داند بود و اینست قیاس کبری و همین علیه ونست
بدین مرتبه تا ترک نکند از ما سوی الله ... تا بهی نسب با تو دربود
هی هی به تر احکایت اوست ... تا دوست کل زخار نگر نسبت
در گردن دلبران نیاو نخت آئینه چو رنگ خویش نگذاشت
... چیستان نقاب بر داشت گویند مجذوبی در گورستان
مقام داشت حره با او گفت چرا بمعموره نیایی گفت انها
به در معموره اند انجا آیند پس معموره انجا باشد گفت ای دیوانه
... نا نسلانه میگویی گفت اگر دیوانه بود ... ای را بربا

اختیار کردی ... بدنیا را بخشند و هر که مروت

کرد دنیا را بسر بلند و درویشست اگر مردی بگو بستان

که دنیا در دوستدان را چه کردست نقلست که یکی از خلفاء

عباس در بغداد عمارتی عالی ساخت روزی در دیوان

رفیع نشسته بود که بهلول در رسید خلیفه بدو گفت ای بهلول

کتابه برای این خانه بنویس بهلول قلم برداشت و بر دیوار

خانه نوشت قد رفعت الطین وحفظت الدین ان کان

من مالك فقد اسرفت ان الله لا یحب المسرفین

وان کان من مال غیرك فقد ظلمت ان الله لا یحب الظالمین

عزیزی بسفر میرفت از حاتم اصم وصیت خواست

فرمود اگر یار خواهی خدایتعالی و اگر همراه خواهی

کراماً کاتبین و اگر غیرت خواهی دنیا و اگر مونس خواهی
قرآن و اگر کار خواهی عبادت و اگر وعظ خواهی مرگ که
اینها بسند نیست دوزخ هر که خو کرده بتنهایی مونس او
خدایتعالی بود بیت چون تنها یم همنفسم یاد کسی است
چون همنفس کسی شوم تنها یم عزیزی از بزرگی التماس پند
نمود سنگ آسیا شکسته در برابر او فتاده بود گفت ای
فرزانه پند از این سنگ گیر که تا پاره از خود کم نمود بر شکستگی خود
... و از سرگردانی نیاسود ... تسلیم و رضا پیشه کن و
نیمی از دانش کلید گنجی است و کم نمی رسیدن که در دنیا
نشسته بود ... که داناترین مردم کیست فرمود آنکه آخرت
بر دنیا گزیند گفتند دنیا عبارت از چیست فرمود هر چه ترا از ...

نگاه باید داشت بیت چیست دنیا از خدا غافل شدن نی قماش

نقره و فرزند و زن هر که مشتاق شد خدمت کرد و هر که

خدمت کرد بوصل رسید و هر که واصل شد عارف شد

بیت دانی که بجا یار چه گفت امروز جز ما بکسی در منگر دیده بدوز

در هر نفسی نتیجه عمر دو واقف می باید بود که حق سبحانه

حاضر و ناظر است باید که از حق تعالی شرم دارد و غفلت

نورزد که حق تعالی میفرماید مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ

فِي جَوْفِهِ در درون آدمی دو دل نیست که یکی را بیاری مشغول سازد و

دیگری را بچیزی دیگر دوست بهر لحظه در تو نظر می کند

چون تو از وی غافلی از تو گذر میکند حکایت که چون شبلی از دنیا

رحلت نمود عزیزی وی را بخواب دید گفت بگو حال تو چون شد

گفت چون از دنیا برفتم در مقام حساب بنشستن
خطاب آمد ای شبلی نامه بخوان و حساب خود بنوش
دانستم حسابی چون نگاه کردم ذلات بسیار دیدم گفتم
الهی از خواندن این نامه شرم دارم بشرطی خوانم که مرا رسوا
نکردانی خطاب آمد ای شبلی روزی که گناه میکردی
رسوا نکردم اکنون که میخوانی رسوا کردانم

شیخ ابو العباس در آخر عمر دست بر سینه میزد و میگفت
واشوقا کی که تمام عمر مرا دید من او را ندیدم

مسکین دل من بر آتش عشق گداخت ۞ و بد طلب تو نقد هستی در باخت
آخر چو در ابو وصل لایق نشناخت ۞ بنشست بدرد و داغ و حسرت در ساخت

عزیزی در مناجات میگفت ۞ یارب ز گناه زشت

خود شنیدم قول خود فصل بدو تعلیم فیض
بدهم زعالم غیب آن که تحو شو و خیال فاسد ز و ملم
چرا دست آدمی وقت قبض مقبوض ست و هنگام
وفات مبسوط این دو بیت بر خواند شعر مقبوض
كَفُّ الْمَرْءِ عِنْدَ وِلَادَتِهِ دَلِيْلٌ عَلَى الْحِرْصِ الْمُرَكَّبِ فِي الْحَيِّ
وَمَبْسُوْطٌ كَفُّ الْمَرْءِ عِنْدَ وَفَاتِهِ يَقُوْلُ اُنْظُرُوْا نِيْ خَرَجْتُ
بِلَا شَيْءٍ در طواف کعبه بودم جاریه حبشی را دیدم
که بستار کعبه در آویخته میگوید الٰهی بمحبت اغفر
ذُنُوْبِي گفتم ای جاریه بگو بمحبت من که ترا ذوق من
بیامرز او گفت ای عزیز از من در گذر اگر او را محبت با من
نبودی از دار الشرک بدار الاسلام نیاوردی و خلعت ایمان عطا نمی‌فرمود

بیت بهر صفت که میری شوی بکن جهدی که خویش را کردی

آن نگار گشتی سوال کرد که از خدا چه خواهی گفت عافیت روزی

تا شب بگفتند این عافیت که شبانه روز داری

گفت عافیت شبانه روز من در آن است که در آن روز تا شب

از من گناه صادر نشود بیت در پای گنه شد دل بیمارم

یارب چه شود اگر مرا گیری دست اندر تسلیم آنچه ترا شاید نیست

وندر کرمت آنچه مرا باید هست و در مناجات میگفت

الهی اعتماد بر معصیت نه بر طاعت زیرا که در معصیت

فضل در کار است و آن در تو موجود است و در طاعت اخلاص

در کار است و آن در من مفقود است طاعت خالی از اخلاص

بجایی ره نبرد و خجلت تقصیرها شاید به فریادم رسد هر

حاجتیست و هر حاجت را راهی هست که بآن راه رفته
بحاجت رسید و حاجت مردم خیر دنیا و آخرتست
بزبان حاجت عقل و عقل بر دو قسمست غریزی و مستفاد
غریزی از صفت خداست جل جلاله و مستفاد و فایده تعلم
حاصل نیست مگر بصحبت عقل غریزی و هرگاه جمع شود
عقل غریزی با مستفاد قوت بگیرد همچو نور با همره از شمس
و عایق نیست عقل را مگر هوا و آرزوی نفس و هوا دو قسمست
به اعتبار مطالب یکی هوای ظاهری و دیگر هوای باطنی
بمنزل مطلب هوای نسبت با صل هوای مثل منزله
آتش نیفروخته است به آتش نهان پس هرگاه متصل
گردد هوا بمطلب خود مشتعل میشود مثل آتش بهیمه خشک و اگر منقطع

از هوا از مطلب خود ساکن شد و هوای کامن باو آید هوای
گر بمطلب رسید سعی و کوشش کند و همین که مطلب
تشویش آمد و خته بلند گرد و مگر اینکه مانعی او را منع
و از اشتغال او را او دارد و نیست آن مانع الا عقل صحیح
و رسیت تام و گاه هست که عقل صحیح عارف بحقایق اشیا
مانع هوا تواند شد و او را از مشتهیات نتواند برید پس
هرگاه عقل را این حال بود اگرچه داند رسد خود را الا نتواند
خود مرا ... خود را اما از ان نتواند گذشت و گاه هست
که عقل عارف بحقیقت چیزها مانع هوا شود و این بدو
سبب تقویت عقل را ضعف هوای پس اگر قوت عقل غالب گردد
بطبیعت هوای قدرت نیابد به غلبه عقل از آنچه رسد و مشتهیات

خود همچنین تا در نباشد به غلبه هوای مکر چون کرده
به عقل مستفاد و چون ما و امثال ما عقل کامل نداریم که مانع هوا
شویم و هوا هم ضعیف نیست که ترک مرغوبات هوا کنیم
پس ناچاریم که مواظبت به تعلیم علوم نماییم که شاید عقل
غریزی قوت گیرد به عقل مستفاد و مانع هوا گردد و از شیخ سنایی
چرخ با این اختران نغز خوش زیباستی صورتی در زیر دارد
هرچه در بالاستی صورت زیرین اگر بر نردبان معرفت بر رود بالا
همان با اصل خود یکتاستی عقل کشتی آرزو گرداب و دانش بادبان
حق تعالی ساحل و عالم همه دریاستی بر ضمایر اولی الابصار نماند پوشیده
که تخم وجود آدمی را در صحرای دنیا که مزرعه آخرت است
... نشانده اند که بار عمل بسته جهت خرمنگاه عرض اکبر

می را نسیم. وزد و نهال هستی بندگانرا در بوستان
سرای جهان برای آن نشانده اند که ثمر سعادت
در جوش بهارستان ازلی برگی گونه خجالت بغرور زرد
بستان امکانرا دیده آگاهی برای آن گشاده اند تا
سوق عناصر متاع عمر گرانمایه را از خطر لا هو و هوس
حفظ تواند نمود و فارسیان امق لیل و نهار را چوگان
اختیار برای آن بدست داده اند که در مضمار زندگی
سعادت نمی تواند ربود ای آنکه معرفت بقدر
ت با تشبیهی که عالمش محتاجست نشانی که هر نظر
یارست دارد قدم که هر قدم محتاجست نزکمن عطایا
مرنبده امید کرم داشتن ست از خدای عزوجل

مالک دینار را پس از مرگ وی بخواب دیدند پرسیدند

که خدای کریم با تو چه کرد گفت در آنحضرت کم بضاعت بسیار

و ذلات بی شمار رفتم و به نیکوئی گمانی که مرا در حضرت او

بود آن گناهان مرا پاک نمود چون عفو نمود چون سیه آوردم

روی سیه موی سفید آوردم چون عفو و گفتی که نا امیدی کفرست

قربان تو برده ام و امید آورده ام ای نام دلربا

هر لوح کارها حک در تو تاج سر اعتبار راه صفات ذات ترا

چون ره روم که من ندارم بدوش از گنه خویش بارها صد جا حسب

امیدم نه نشستن دشت است و امن امیدوار لطف بی امان گنهگاران

آمده عمره تقش رندم نه مرا شراب است و نه هوس ست

نه چشم دلم نظر عیش پرست مستم نه و هشیاری مستی جدا

مقصود من همه دو جهان یک نفس ... فردا که جزا

هر صفت خواهد بود قدر تو بقدر معرفت خواهد بود و چون صفت

گوش که در روز جزا حشر تو بصورت صفت خواهد بود چنانکه

عبادت ثقیل و گرانست بر نفس گرانست در پله میزان

چنانچه بکاری و کسل سبکست خفیف است بر طبیعت سبکست

در ترازوی عمل و عبادت ... نزد کسی که معصیت راغب است

خوار است پیش وی طاعت و پیش کسی که طاعت راغب است

خوار است پیش وی معصیت ... چند باشی ز معاصی

توبه هم فی مزه نیست بخشش ... شبلی رحمة الله علیه

چگونه گفت دندان در نعمت خوردن شوده و زبان از شکوه

کردن نیاسوده ... چنان عصیانم از اندازه شد بیش

کرنار و رحمت بر وسعت خویش اگر خاشاک من بر شعله

باشند ستم در حق آتش کرده باشند ـــ شخصی از شبلی

پرسید که ابلیس را دشمن داری گفت نه گفت چرا گفت از آن

مشغول دوستم که از دشمن خبر ندارم ـــ بنده را طلبی است

کار الهی را سیری نبود نعمت آگاهی کی در علت کم شود

از شربت وصل دریا نبود تشنگی ماهی را پرسید سنت چیست و فرض کدام

گفت سنت ترک دنیا و فرض محبت مولی بنده آنکه در بند

الله ترا بست ای الهی بسکه رحمت تست آنکه از تو خواهی

خواهی عاشق چو برون رفت از پرده نسوخت یا در آب یا در آتش

شبلی رحمه الله علیه چندان گریست که نابینا شد

روزی از بازاری میگذشت طبیب را دید که دارو می‌فروخت مردم

سعداً نگاه او بر شیخ افتاد و گفت شیخ تا با چشمت علانیه
که حق را نبینی و از غم بر هی شبلی بخندید و گفت ای
بطال پیش من بیا تا سرمه در چشمت کشم که خلق را نبینی جمال
نبینی روزی که جمال دلبر دیده شود از فرق
تا بقدم دیده شود تا من بهزار دیده در روی او نگرم یعنی
دوست کی دیده شود هر دو عالم حجاب تست و تو حجاب خود
تا با خودی هرگز نیابی از وجود تست پنهان بود
جانان در حجاب پرده چشم خودی از پای تا سر در حجاب
ای عزیز اگر تو ترک حجاب کنی هر دو عالم محبت تکرد
چند حجاب خود تو تو هی آنگاه بی تو بنشستم این جز آنست را
از نیست سبب مرهم نیست این سخن را که بشنوی بشنوی

زیرا که نه دوست بغربت و مغربی اوست

ما هیچ نه ایم و جمله مائیم گه چون همیم و گه همه مائیم

عادت کن براستگوئی تا ایمن گردی از کذب ناوفا

باش اما اعتماد در راستی باشی شکر کن نعمت تا شایسته زیادتی باشی

رحیم باش به بخشش تا از رنج و محنت در امان باشی

خوشحال شو از نعمت و دولت مردم تا خلاص شوی از حسد شکر

گوی کسی را که نعمت دهد و نعمت ده کسی را که شکر گوید

اجل کائنات بحسب ظاهر آدمی است و اول موجودات سگ

و اتفاق خردمندان آنست که سگ حق شناس به

از آدمی ناسپاس مارا بخیال ما شد اگر گردی

از عهده شکر گر ذره قطره دریا گردی از عهده شکر تو برون آئیم

نامیده‌ایم آنچه با ما کردی ... انسان را حق تعالی سه چیز
عطا کرد دل و زبان و جوارح دل از برای توحید و زبان
از برای شهادت و جوارح از برای عبادت بنای همه
علم است و سر همه استغفار زبان و دوای همه معصیت ها توبه
... فقر آنست که خموشی او به فکر باشد و سخن گفتن او
به ذکر بهترین قولها ذکر است و خوشترین فعلها نماز و بهترین
خصلت ها حلم و خوش خلق با خویش و با بیگانگان
از خوش سخنی لب کسی ریش نشد ... با خوش سخنان کسی بد اندیش نشد
گنجی است کلام خوش که بخشنده او ... هر چند کرم نمود درویش نشد
شیخ وقتی را با سلطان علاء الدین به اتفاق ملاقات افتاد و
از وی سلطان پرسید که چکنم که نجات یابم چند و گفت هر چه

تو تعالی با کمال بی نیازی و استغنا از تو یاد کرده

تو با همه حساب که با او داری باشد کان او مکن

همه نهی معامله بندگان است انعام هرچه بیشکی جان آن است

ای نوازش در خود کرده باز از من و از طاعت من باز

بر درت می باید ده بندگی پیشه با حسب بندگی حضرت معبود

که ترا نعمت هستی داد و در خوردن تو جز یک دل ننهاده تا و در

او یک رو باشی و یکدل و از غیر او معرض و بر او مقبل آنکه

دل را صد پاره کنی و هر پاره در پی مقصدی آواره

ای آنکه بنقد در جهان روست ترا بر مغز حجاب شد پوست ترا

دل در پی این و آن نه نیکوست ترا یکدل داری بس است یک دوست ترا

تفرقه عبارت از آن است که دل را بواسطه تعلق بامور

پراکنده و سازی و جمعیت آنکه از همه بمشاهده واحد پردازی

جمعی گمان برده اند که جمعیت در جمع اسبابست و تفرقه پدید

و جمعی بدانسته اند که جمع اسباب از اسباب تفرقه است

از همه دست فشانده اند ای دل تو همه ز اشکال همه

مشکل شد و آسوده ترا دل از همه چون تفرقه [illegible] بسته

دل را به یکی سپار و بگسل از همه حق سبحانه و تعالی در همه حالها حاضر

و در همه حال بظاهر و باطن همه ناظر هر نفسی خسارت که تو دیده

از لقای او بر دوخته سوی دیگری نگری و طریق رضای

او بگذاشته راه دیگری سپری آمد سحران دلبر نو

عذران گفت ای از تو بر خاطر من بار گران شرمت بادا که من نسوده

نمودن باشم تو نهی چشم بسوی دگران توحید یگانه گردانیدن

در اثبات یعنی تخلیص تجرید او از تعلق به ... حق سبحانه
وتعالی است نه از روی طلب و ارادت و هم از جهت غلبه
و معرفت یعنی طلب ارادت او از همه مطلوبات و مرادات او
منقطع کرده و همه معلومات و معقولات از نظر بصیرت او
منتفع شود از همه روی توجه بگرداند و بغیر حضرت حق
آگاهی و شعورش نماند ... توحید بعرف صوفی ای صاحب
تخلیص دل از توجه او بغیر ... رمزی زنهایات مقامات شهود
گفتم بتو گر فهم کنی منطق طیر ما دام که آدمی بدام هوس گرفتار است
دوام این نسبت دشوار اما چون آثار جذبات لطف الهی
در زمی ظهور کند و شغل محسوسات و معقولات از باطن
دور اندازد التذاذ بدان غلبه کند بر لذات تمامی

و به راحات روحانی کاهت نماید و از میان خیر و شر
دولت مشاهده در جانش آویزد و خاطر از مزاحمت اغیار
بپردازد و زبان حالش بدین ترانه ترنم آغازد کای مبدل
جان مست ز یاد تو مرا دی یا غم پست ز یاد تو مرا
لذات جهان را همه دریافتم ذوقی که هست ز یاد تو مرا
تخم وجود هر موجودی که دهقان مشیت ربانی در زمین
کرشته مستوفی قضا برات وظیفه اش بخط سبز بر ورق
کشت زار نوشته و نهال هر حیوانی که در ریاض مرکب
گردون نشو و نما بر افراخته میزاب عنایت سبحانی آبروی
رایقی از جویبار ثباتی ایام و لیالی در پایش روان ساخته
و سبکاه روزی حلال نه جان تنگ فراست که بجهت توسیع

معاش و دامن همت به لوث حرام باید آلود و پرورش
نفس شوم کیش نه آنقدر ضرور است که در تحصیل شهوت
طریق مخالفت حق تعالی بر قدم کد و سعی جهد باید نمود
سوختگان آتش تقوی بکباب جگر ساخته چون پی کباب
نروند و ریزه خواران مطبخ رضا بنان سوخته داغ دل تن در داده
بشکر شیرینی هر چرب و شیرین چون دو شاب دلان
از راه نروند عالی همتانی که با اولیا و انبیا هم سفره قناعت
گشته با فرعون و نمرود هم کاسه تنعم نتوانند بود و در بند
که از مطبخ قضا نعمت تسلیم و رضا آموخته اند و از لذت
از ناز و نعیم دنیا نتوانند نمود و سیر چشمانی که بر سر خوان
به محکش شوربای قناعت گردیده اند دیده بنعمت

ش بانگ نگشاید کام سگ کار می بر هنر کاهیست

و حسن تقوی و فضایل چه شتاب از زوال دین را

عوض نیست و ایام را بدل نه پس دین را و ایام را و وقت

عزیز باید داشت و کار خود باید ساخت مرد آن باشد

که هر نفس پاکتر است درویشی که درین شهر عالی پاکتر است

در باختن وجود بی باکتر است هرچند که پاکتر بود خاکتر است

[illegible] در نشابور عجوزه بود عفراقیه نام از دو سال

کرد وی چون از دنیا برفت بخوابش دیدند گفتند حال تو

چون شد گفت مرا گفتند چه آورده گفتم آه تمام عمر

[illegible] گذشت مرا با [illegible] جواب میداد و ندکه خدا [illegible]

اکنون گویند چه آورده ندا رسید که راست میگوید از دو [illegible]

و وانگه دارید زری همت خوب از همه دنیا و زر کنه شته گفت

یوسف بر همت من از فانی ناپایدار گذشتن چندان که

همت شماست که از باقی برقرار گذشته اید یعنی عقبی

دنیا طلب نکردیم و بمطلب نرسیدیم آیا چه بود اگر

بی طلب ما ... غلامی خرید گفت ای غلام چه خوری

گفت هرچه خورانی گفت چه پوشی گفت هرچه پوشانی

گفت کجا نشینی گفت هرجا گویی گفت چه خواهی گفت

بنده را با خواست چه کار خواست خواست تست من خواهم

چون دایره ز پوست پوشان توایم و ز دایره همچنان

توایم گر بنوازی هستم از خرشان توایم ور ننوازی هم از خیل توایم

... منزل دنیای ناپایدار ... همت گذشتی

وکه اشتغی نیست و سرچشمهٔ خواهش اشیا از آن بی مقدار
بدیدهٔ عبرت بنگر دنی وانها اشتغی نیست وای بر دلی که
بگرسنهٔ امال وامانیش از جا برود و دو چنگ بسیم علی
بقیمون کودک فریب لذت وانمیش فریفته کرد حیف از نقد
عمری که در بازار محبتش تلف سازند و دریغ از توش جوانی
که در کشیدن بار محنتش در نبازند یکدم صفای
عالم غدار بیش نیست آمیزه آب سبزی زنگار بیش نیست
در عالمی که دیدهٔ دل را گشوده اند یک چشم خواب دوشت از
بیش نیست روز نشاط زو و به انجام میرسد کیمیت شادیان
از بیش نیست الهی کلام کلیم تست سبحانک انی تبت الیک
ندای ندیم تست لا احصی ثناء علیک ما مقدان بی بیان

این ... ده ... ورجه محل حل گنسیم و ورین دایره کده ام

قدم ... ای ... قات لم یزلی به فردانیت

... و ای ... لایزالی بوحدانیت موصوف

ای صدای ملکوتت قل اللهم مالک الملک ... ندای

جبروت کل شی هالک ای برقع جمالت الکبریا ردای

... حلالت لا یسعنی ولا سمائی ای همه از کمال تو نمائی

وای یافته از عنایت بنده نوازی ... زحد لامکان

تا خاک نمناک ... هر ... نقاب ما عرفناک ... بکرانی

اگر ... هر دوست که چشم عقل را حیرت فرو بست

ای کار همه ز تو فراهم چون مرهم جمله مراهم

... که ... آرزو ... ازروی کرم ده آرزویم ... و

گفت: از دنیا که دشمن دوستان خداست و هم دشمن دشمنان خدا، دشمن دوستان خدا بود از جهت غمگین کردن ایشان و دشمن دشمنان خدا از جهت مغرور کردن ایشان.

و در حقیقت مکافات عمل از کارزار اهل دنیا را همین اندیشه بس است.

مثل دنیا مانند ماریست که بظاهر نرمی دارد و در باطن زهر قاتل است.

هر چیز از دنیا که بواسطه خوبی و طراوت و لذت ترا به عجب آرد کم کن و التفات به آن منما که باید از جهت آن نوشی.

و مگذار عمر خود را در گرد کردن دنیا و در قصد کار لازم جمع نمودن اسباب دنیا افتاده چه مبدا که جدائی از ضروریست و بهر چه از دنیا که انس تو بارست

خدمت بنده و تنها مباش که هر چند اطمینان به سرور است
در چیزهای دنیا بیشتر بود و صاحبش را گشنده است
و حرکت دهنده بکار بوده اند که حقوق خدا
بر ذمهٔ بندگی بیش از آنست که به این نماز و روزه با نقص
ادای آن توان نمود و طریق گذارش بندگی و ثنایش از آن
دور ترست که پای شکستهٔ این طاعت با مرحله
از مراحل آن توان پیمود و طایر همت بشری را پر و بال که
در سعی چند از آن ناتوان ترست که به قلهٔ قاف حق بر
تواند پرید و کشتی عزیمت خلایق را تحمل برداشتن بار
از آن گران باقل خدمت گذاری نتواند رسید حالی که
پایهٔ مقصر بین و زمره گرو بین در ادای بندگی بعجز ما

وچابک سواران مرکب سعی و کوشش در قطع جوادی
عبودیت راحل باشند ما چه رکان بیدست و پای خود
خدا پرست نماید اندک مایه عبادتی که بجهت زاعیه
آلوده و کردنش از کردن اندکی پیش قدم بود آلوده باشد
چندین غرور بودن و از قبول و ناقبولش در دیوان
یوم الحساب اندیشه نکرده اینهمه عما و بران بودن
بعقلی و سفاهت و غایت سبک مغزی و بلاهت است
ای فسق و فجور کار هر روزه ما ای بزرگ
و کوزه ما سیخت و روزگار و میکردیم بر طاعت
و بر روزه ما حضور قلب عبادت ازان ست کرده
اندیشه های باطل و خیالات لاحاصل بر تافته خود را مشغول

بندگی بازدارد و پرده فراموشی و نسیان بر ابواب اندیشه
این و آن فرو هشته در خلوت سرای خالی بذکر جناب الهی
پروازد و این سعادت کسی را میسرست که از دام تعلق دنیا
جسته و از خار دلبستگی بباغ دلگشای وارستگی
رسته باشد چه آدمی بسر پنجه تعلق داشته باشد پیوسته دیگران
بیچاره که صیاد دنیا بدام علایقش کشیده در قلاب لذت عیش
شیرین آن در کام ماهی دلش محکم گردیده با شد چگونه مستغرق
دریای ذکر و محو لذات بندگی تواند شد بعضی از اکابر
دین سخنی متین و تمثیلی دلنشین ذکر فرموده اند
که خواهش دنیا مانند سر گین سخت که در زمین دل
و فکرها و خیالها چون مگسانند که از ان بهم میرسند و

بر سر آن هجوم می آرند هرچند مسیلابی باز می آید
و تا آن سرگین هست از جنبش و خروش آن مگسان
نمیتوان رست پس چاره آنست که بجاروب همت والا
سرگین محبت دنیا را از خانهٔ دل را از آن پاک سازی
و از ازدهام مگسان اندیشه و خیال آسوده و فارغ البال
خوار جرعه بر کام دل به تناول نعمت بندگی بپردازی ولیکن
آن همت کجاست و صاحب این جرأت کو
فوت شد گر از تو دنیا دشمنی در خاک رفت دست برد
از سر افسوس مالیدن چه سود درمیان رفته و آینده دار
یک نفس را غنیمت شمار که همه بر یکدم رفته و چیدن چه
... که از فنون آنچه بکار آید و صاحب آن تعظیم و

بوفور دانش شاهزاده علوم دینیه است و هر هنر را تحصیل نماید غرض اصلی از تحصیل دینیه تهذیب اخلاق و عمل و تقرب بدرگاه خدا تعالیست و از آنجمله تحبیب دراز دامنی و محلی بحلیه تواضع و فروتنی که از اعظم اعمال و اشرف عبادات باطن است

بیت

چو داری سر کعبه معنوی
گذار راه دان پیر و پی میروی
نکو کام دل زفیض پیرانست
چه همت ز دل خواستی حاصل است

که به پیری بود زیور صلاح آراسته و گوهر پاکش از صلب تا پا وارسته فیض مجالست زهاد و عباد آن عصر را دریافته بود و از تاثیر ارادت آن حضرت دل از خواهش زخارف دنیوی برتافته طریق سلطنت و آرزوی سریر و افسر را

ترک گرفته و خانهٔ دل را از خس و خاشاک اندیشه پادشاهی
رُفته و از جامه‌ها غیر از کرباس نپوشیدی و خون
رنجش با کتان اطلس و دیبا نجوشیدی مرغ دلش از دامگاه
علایق جسته بر شاخسار مطلب بلندی آشیان بسته بود
پیوسته بگورستانها رفته بنظر عبرت نگریستی و بر آن
گنبدها باعتبار مانند ابر بهار زار زار گریستی روزی از روزها
جبهٔ پشمین در بر بمقامی که پدرش با وزرا و خواص خود انجمن ساخته
بود گذر نمود جمعی از حضّار آن مجلس گفتند که این پسر
این وضع نامناسب امیر را در میان پادشاهان بسنگ فرو
برده می‌باید امیر درین باب با وی عتاب فرماید و این وضع
ناپسند بر پادشاهان رجوع نماید این گفت و شنید بهارون رشید

رسید پسر را طلب نمود و از روی مهربانی وی را با

نخستمان ولقب نکوتر هوشش گشت رشید آن نوجوان

عقل کهن و آن خورد سال بزرگ سخن در جواب گفت ای پدر

عزت دنیا دیدم و ثمر نخل دولت را بسیار چشیدم اکنون

مرا رخصت ده که یکچند در عزت عقبی جویم و در راه تحصیل سعادت

آن جهان پویم که عزت دنیا مهمانی ناپایدار است و عزت

عقبی باقی و برقرار هارون رشید قبول نکرده اشارت

بوزیر خود کرد که ایالت مصر را بنام او نویسد که او را بولایت

مفوض داشتم پسر گفت کر دست از من باز نداری [illegible]

مصر ترک دنیا را بطور من واگذاری من از تو خواهم گریخت

هارون رشید گفت ای فرزند اگر چنین کنی حال من در فراق

چون خواهد شد و روزگار من بی تو چون خواهد گذشت گفت

ای پدر چون من از تو جدا شوم فرزندان دیگر داری که

خود را با ایشان تسلی دهی و اگر من از خالق جدا شوم چه کنم

که او را بدلی نیست و مرا کسی بجای او نتواند بود و تمام شد

بموجب ارشاد فیض بنیاد صاحب و قبله دو جهان

پیر و مرشد فیض رسان نیر درخشنده برج حقیقت

گوهر فروزنده درج کرامت حضرت سید خواجه سلمه الله تعالی

نگارش یافت راقمه فقیر حقیر عبد المذنب محمد ابراهیم

غرض نقشیست کز من یاد ماند

که هستی را نمی بینم بقایی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوة على رسوله وآله اجمعين اما بعد اين مختصری است در علم زهد و وعظ و حکایات از حدیث مصطفی علیه السلام و سخنان علما و مشایخ کرام این کتاب را مرتب ساخته تا هر که بخواند پند گیرد و از خواب غفلت بیدار گردد و به آخرت مشغول شود

ذکر الموت ... ذکر المرض

الاحتضار ... ذکر الشیطان ... ذکر

ذکر ... ذکر ملک الموت ... جواب منکر و نکیر

ذکر ... ذکر الروح ... ذکر

الصوت ... فی القبر ... ذکر

ذکر حشر الخلایق ... صفت الانبیاء ... ذکر البراق

... سؤال ...

باب ...

[illegible]
القصه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

از حضرت جل جلاله ... باشد که آفریدم و برادران ... [illegible]

و همچنین فرزندان شما که گفتید بدانید که هر مخلوقی را ... هیبت ...

و برادران از حضرت عزت فرمان شد عزرائیل ... عزرائیل

جز مرگ ... مسلط کردانیدم بعد از آن عزرائیل علیه السلام چنین

نمود که ای پروردگار ... قبض روح آدم ... که ...

مخلوقات قبض ... بعد از آن حضرت عزت جل جلاله عزرائیل ...

قبض روح ... بعد از آن ... حضرت جل جلاله

چنین نمود که ای پروردگار ... یکبار ... آسمان ...

حضرت جل جلاله ... بعد از آن ... در آسمان ... آواز ...

... که جدا کنم میان شوهران و زنان

... میان ... که جدا کنم میان ...

... که جدا کنم میان پسران و پدران

که جدا کنم میان خواهران و برادران ... که ...

از ... که جدا ... و ...

... و ... مخلوق ...

[illegible]

رسید و بعضی شهید و در آن وقت که [illegible] بعضی [illegible]
تا که بعضی با اینها بعضی از آنجا [illegible] و چه خواهی [illegible]
[illegible] که [illegible] از دنیا [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] از [illegible]
[illegible] خود [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
و چنان [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

و کمان [illegible]

از نظر [illegible]

[illegible]

و آورده [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که خدای تعالی [illegible] در بهشت آفریده است [illegible] درخت [illegible]

[illegible] مخلوقات [illegible] آفریده است [illegible] روح [illegible] کالبد آدمی [illegible]

[illegible] شفقت [illegible]

[illegible] که [illegible] آدمی [illegible] درخت [illegible] عمر [illegible] بعد از

فرمان شود عزرائیل علیه السلام برای قبض روح آن آدمی [illegible]

[illegible] خشنود [illegible] زنده [illegible]

در بیان ذکر روح [illegible] ملک الموت [illegible] وقتی که قبض روح

خواهد روح [illegible] خدای تعالی فرمان شود [illegible]

بگوید که مرا از خدای تعالی فرمان شده است [illegible] قبض روح [illegible]

[illegible] ملک الموت [illegible] قبض روح کردن [illegible]

بعده روح گوید [illegible] که خدای تعالی مرا آفریده [illegible]

[illegible] حاضر [illegible] مرا قبض [illegible]

[illegible] حضرت عزت ذو الجلال عرض نماید و بگوید پروردگار [illegible]

[illegible] چنین [illegible] می گوید [illegible] از برای قبض [illegible]

[illegible] حضرت [illegible] جل جلاله فرمان شود عزرائیل [illegible]

ای عزرائیل

[illegible] روح [illegible]

[illegible]

آن روح را بیابد و [illegible] بسم الله الرحمن الرحیم [illegible]

چون روح [illegible] آن بود بهشتی [illegible] چون ایشان [illegible]

[illegible] یعنی [illegible]

در آن وقت که [illegible] روح [illegible]

[illegible] روح [illegible]

خدای تعالی [illegible]

قبض روح [illegible] خدای تعالی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] ساعت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] تعالی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ساعت [illegible] وقت
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وکرم السیر تحقیق روز زبان [illegible] بی زبان اشاده [illegible]

فی [illegible] کی [illegible] یاد [illegible] که در وقت [illegible]

آدمی را شیطان لعین [illegible] یک [illegible]

آدمی را [illegible] خود [illegible] دیگر که [illegible] دو [illegible]

ذلت خلاص یابی از حکم واحد تعالی [illegible] فی الخطر [illegible]

بالبکاء والتضرع واحیاء اللیالی بکثرة الرکوع والسجود معنی [illegible]

[illegible] معنی لیل ای پسر آدم [illegible] یاد شب و روز [illegible]

[illegible] خدای تعالی رکوع و سجود بسیار کردن تا [illegible]

[illegible] خلاص یابی [illegible] الامام [illegible]

[illegible] الامام المسلمین [illegible]

[illegible] آدمی [illegible] الامام المسلمین

[illegible] کالشرق [illegible] فی ظلم العدا [illegible]

[illegible] خدای تعالی [illegible] وقت مردن [illegible]

[illegible] خدای تعالی [illegible]

[illegible] ایمان [illegible]

حکایت [illegible]   در وقت [illegible] با شیطان

[illegible] دوست عبدالله [illegible] دوستی من [illegible] چه [illegible]

[illegible] بیاید [illegible] شیخ [illegible] آن [illegible] بیرون [illegible]

که در این [illegible] شیطان [illegible]

[illegible] روی [illegible] طرف [illegible]

[illegible] آب [illegible]

[illegible]

[illegible] شیطان [illegible]

[illegible]

[illegible] شیطان [illegible]   [illegible]

[illegible] دوستان [illegible]

[illegible] لا اله الا الله محمد رسول الله [illegible] شیخ [illegible]

خود [illegible] یاران [illegible] دوست [illegible]

از [illegible] لا حول [illegible] آن دوست [illegible]

شیخ [illegible] شیخ [illegible]

[illegible] شیخ [illegible] رحمه الله [illegible] گفت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] محمد [illegible] رحمه الله [illegible]

[illegible] آسمان [illegible]

[illegible] دنیا را [illegible] ترجیح کردی [illegible]

[illegible] دنیا را قبول کردی [illegible] آن وقت [illegible]

[illegible] آسمان [illegible]

[illegible]

مغلق یعنی کجا شد [illegible]

[illegible]

[illegible] و [illegible] [illegible] از آسمان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اوراق [illegible]

[illegible] از آسمان [illegible]

[illegible]

[illegible] آسمان [illegible]

[illegible]

[illegible] از آسمان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بود [illegible] پس [illegible] خوش [illegible] ای پسر آدم بود

فرشته [illegible] در شکم [illegible] بود [illegible] نوشت [illegible] ای آدم

از حضرت [illegible] شود [illegible] فرشته [illegible] شنید [illegible] گناه

زنده [illegible] گناه کردی [illegible] رحمت [illegible] خلق

عجب [illegible] پدر تو [illegible] از مادر و پدر تو [illegible] ایشان [illegible]

بر تو [illegible] باران رحمت بر تو [illegible] شکم [illegible]

شکم [illegible] بر تو [illegible] عذاب [illegible] بهشت [illegible]

زنده [illegible] در حضرت انس بن مالک رضی الله عنه [illegible]

و [illegible] روز [illegible] کلمات [illegible] آنکه [illegible]

و راحتی [illegible] بر پشت [illegible] شود [illegible] در شکم [illegible] آنکه [illegible]

می ورزی بر پشت [illegible] عذاب کرده شود [illegible] در شکم [illegible] آنکه [illegible]

شب و روز می خندی بر پشت [illegible] و بگریی در شکم [illegible]

آدم حرام می خوری بر پشت [illegible] و می خورند اعضا تو در شکم [illegible]

ای پسر آدم در خوشی و خوری باشی بر پشت [illegible] و اندوه [illegible] در شکم [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] بر شیخ [illegible] با [illegible]

دا[illegible] [illegible] رضی الله عنه [illegible]

[illegible] رسالت [illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible]

[illegible] رسول [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible] امیرالمؤمنین [illegible]

[illegible] حضرت رسالت [illegible]

[illegible] امیرالمؤمنین [illegible]

[illegible]

[illegible] از حضرت رسالت [illegible]

[illegible] این حال [illegible] رضی الله عنه [illegible]

خدای تو و خدای تو [illegible] به حضرت رسالت علیه السلام گفت

یا امیرالمؤمنین

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فرمایند رضی الله تعالی عنه آورده است که [illegible]

الهی امه

[illegible] دوستان [illegible]

[illegible] بیرون [illegible]

[illegible] بیان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چنین [illegible]

[illegible] والله اعلم

[illegible] چه [illegible]

[illegible] خود را [illegible] در دست خود گرفته [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اذكروا نعمة الله [illegible]

[illegible]

و صبر کردن [illegible] شکر حق تعالی [illegible] قرآن [illegible]

انما يوفى الصابرون اجرهم بغير حساب [illegible]

[illegible]

النبي صلى الله عليه وسلم انا محمد ومن آمنه منها
فعليهم لعنة الله والناس اجمعين بعض اقراری کرده است
و ما وقت دو کریست گوید و آن بیانی کرده آن در دیگر گفته
و تعیین کرده است و آن کسی که آن که بخشد پس پریشان لعنت خدای
تعالی بر ایشان بوده باشد و در روایت که در آن وقت که ابن ... علیه السلام
پس حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم وفات یافت از دیده حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم آب بکشید چون باران بیرون آمد
عبد الرحمن گفت یا رسول الله ما را از گریه منع می فرمودی و از نوحه و آن
خود آب دیده می ریزی پس رسول علیه السلام گفت که منع نموده ام از دو آواز زشت
بی ادب یکی آواز زنان نا گه و دیگر آواز سرود گویندگان نه از گریه که رحم و شفقت
است ما این گریه ایست که رحمت خدای تعالی است که در دلها نهاده
رحم کرده اید

هشتم در بیان صبر کردن بر مصیبت

روی ابن عباس رضی الله عنه قال رسول الله صلی الله علیه
وسلم ... كتب في اللوح المحفوظ اني انا الله
لا اله الا الله انا وحدي محمد عبدي ورسولي وحبيبي من

مستحق الرضا ... صابر على بلائه وشاكر على نعمائه

الكاظمين ... مع الشاكرين يوم القيامة

من لم يرض بقضائي ولم يشكر على نعمائي ولم يصبر

من تحت سمائي وليطلب ربا سوائي [illegible]

قلم در لوح محفوظ نبشت این حرف بود که خدای تعالی فرمود که آن [illegible]

نیست معبودی بجز من و محمد بنده من ... [illegible]

مخلوقات بهترین ... و کسی که در قضای من راضی نشود [illegible]

که بر نعمتهای من شکر نکند ... [illegible]

او را بر رحمت ... و کسی در قضای من راضی نشود

و بر نعمتهای من شکر نگوید و بر بلای من صبر نکند بگیرد او از آسمان من بیرون

آید و پروردگار دیگر بجز من طلب کند قال الفقیه رحمه الله

البلاد ذکر الله تعالى عز وجل نعمه ... [illegible]

على الانبياء ... الامام فقیه رحمة الله علیه چنین فرمود است

صبر کردن بر بلای خدای تعالی و ذکر کردن نعمت خدای تعالی ... [illegible]

از این چیزهاست که مردمان را واجب و لازم است ... [illegible]

عباس رضی الله عنه که پیغمبر صلی الله علیه [illegible] در بهشت [illegible] بالای [illegible]

در [illegible] بهشت سیوم [illegible] بهشت [illegible] که [illegible]

[illegible] خدای تعالی [illegible] روز قیامت [illegible]

[illegible] آسمان و زمین [illegible] که [illegible]

او را [illegible] قیامت [illegible] آسمان و زمین [illegible]

[illegible] خدای تعالی [illegible] قیامت [illegible]

[illegible] و بعضی گفته اند [illegible] خدای تعالی [illegible]

[illegible] و چندان باد [illegible] بهشت [illegible]

[illegible] و زبان [illegible] گردد و در آن وقت [illegible]

[illegible] بگوید السلام علیک ای بندهٔ خدای [illegible] در دنیا روزی تو

وکیل بودم از مشرق تا مغرب برای رزق تو [illegible]

رزق تو در دنیا تا این ساعت [illegible] آمد [illegible]

بندهٔ خدای [illegible] موکل بودم برای آب تو از مشرق تا [illegible]

[illegible] قطرهٔ آب تا این ساعت [illegible]

[illegible] بندهٔ خدا که [illegible] تو موکل بودم از مشرق تا مغرب برای [illegible]

[illegible] و [illegible] بمیرد [illegible] ساعت [illegible] بعد از موت

کراماً کاتبین بیایند و گویند السلام علیک ای بنده [illegible]

[illegible] فرشته [illegible] اعمال [illegible]

[illegible] لیس [illegible]

[illegible] گردن [illegible] بار [illegible] چنانچه [illegible]

و [illegible] رحمت یا عذاب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] و قال الروح [illegible] گفته اند که [illegible]

در [illegible] گفته اند که روح [illegible] شود [illegible]

[illegible] عذاب [illegible]

[illegible] قال [illegible]

[illegible] چهار چیز لازم [illegible] چهار چیز [illegible] آن [illegible]

[illegible]

[illegible] چهار چیز [illegible]

[illegible]

[illegible]

رسالات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... بصر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... است

[illegible] ... سوال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چنانچه قوله تعالی [illegible]

ثم الیه [illegible]

الیوم [illegible]

[illegible] ... الشیاطین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] باشد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] از [illegible]

اگر زیاده باشد [illegible]

[illegible] یا کمتر [illegible] از [illegible]

[illegible] باشد [illegible]

[illegible] باشد [illegible] از طرف [illegible] باشد [illegible]

[illegible] از طرف [illegible] از طرف [illegible]

[illegible]

[illegible] از طرف

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله صلی الله علیه وسلم [illegible] محمد رسول الله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و ملائکه آسمان [illegible] حضرت [illegible] فرشتگان

[illegible] فرشتگان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] دیگری

[illegible] زندگانی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] باشند [illegible] خود [illegible]

[illegible] هفت [illegible]

[illegible] شود [illegible]

[illegible] خود [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که اسمعیل [illegible]

وقتی است که خدای تعالی [illegible] ذبیح [illegible]

[illegible] اسمعیل [illegible]

[illegible] اسمعیل [illegible]

[illegible]

[illegible] اسمعیل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قیل [illegible] ایت حرمتی [illegible] ایلدی

زمین [illegible] [illegible] شب [illegible]

[illegible] [illegible] ایتدی [illegible]

[illegible] ملک [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] ملک الموت [illegible]

پس [illegible] ملک الموت [illegible]

[illegible] ملک الموت [illegible] ملک [illegible]

[illegible] ملک الموت [illegible]

جانی [illegible] [illegible]

کلدی آدم جانی [illegible] ملعون [illegible]

[illegible] ملک الموت [illegible] عزرائیل [illegible]

[illegible] روح [illegible] قبض [illegible] عزرائیل [illegible]

[illegible] روح [illegible] قبض [illegible]

[illegible] عزرائیل علیه السلام [illegible]

وقت

[illegible] علم [illegible] شود [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] البلیت [illegible]

قال عزرائیل یا امر الله ای عزرائیل کجا [illegible] تا [illegible]

سوی [illegible] بیا [illegible] یقین گوید که ای [illegible] پیوسته [illegible]

[illegible] بگوید که ای عزرائیل [illegible] فرستاده تا [illegible]

[illegible]

[illegible] عزرائیل [illegible]

دریا [illegible]

[illegible] ای عزرائیل [illegible]

[illegible] فرستاده [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] چنان گوید که ای [illegible]

نفس خود را [illegible] بر زمین آمد که [illegible]

ملک الموت را از [illegible] شده بود که [illegible] پس عزرائیل [illegible]

[illegible] چون [illegible] بیامد [illegible]

که ملک [illegible] بعد از آن عزرائیل [illegible] آن [illegible] و همچنان [illegible]

آسمان [illegible] عزرائیل فرستاده تا از نفس خود [illegible]

عزرائیل [illegible] آسمان [illegible] پس آفتاب [illegible]

شوند و ستارگان از آسمان [illegible] بعد از آن [illegible] حضرت [illegible]

یا ملک الموت [illegible] عزرائیل [illegible]

پروردگارا انت الحی الذی لا تموت [illegible] جبرائیل

و اسرافیل و حملة العرش و انا العبد الضعیف [illegible] پس از حضرت

[illegible] عزرائیل [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] عزرائیل [illegible] بعد از آن [illegible] حضرت [illegible]

[illegible] قوله تعالی کل نفس ذائقة الموت [illegible]

[illegible] عزرائیل [illegible]

در میان بهشت و دوزخ [illegible] و الله اعلم [illegible]

[illegible]

[illegible] حضرت [illegible]

[illegible]

[illegible]

و در صورتیکه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بود [illegible] چهار زمین [illegible]

[illegible] پس حضرت رسالت پناه از سر مبارک [illegible]

[illegible] محمد [illegible] بهشت [illegible] شادی [illegible] براق [illegible]

[illegible] جبرائیل [illegible] پس

جبرائیل [illegible] از نور [illegible] بهشت

علیه السلام [illegible] جبرائیل [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] اسماعیل

[illegible]

[illegible] بر براق سوار [illegible] صفت براق [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] آدمی [illegible]

چون [illegible] پیشانی [illegible]

[illegible] و چون [illegible]

[illegible] پیشانی [illegible]

[illegible] براق [illegible]

[illegible]

فرا

[illegible] و ملک الموت [illegible] را [illegible]

[illegible] حق [illegible] تا [illegible] [illegible]

[illegible] زاده شود پس [illegible] [illegible] [illegible]

فرمان شود ابر [illegible] چهل [illegible] باران [illegible] شود و از آسمان

[illegible] آب منی [illegible] باران [illegible] دوازده [illegible]

[illegible] سبزی از زمین پیدا شود پس [illegible] شود

لمن الملک الیوم [illegible] جواب [illegible] نگوید [illegible]

جواب گوید لله الواحد القهار بعد از [illegible]

[illegible] که در دنیا [illegible] [illegible]

پس از آن حق تعالی آن زمین را [illegible]

را [illegible] پیدا [illegible] آن بهشت [illegible] آرد

نفخهٔ بعث بعد از آن از حضرت عزت ندا شود اسرافیل را [illegible]

بعث [illegible] که [illegible] [illegible] شده [illegible]

[illegible] شده [illegible] [illegible]

[illegible] از قبور [illegible] الله تعالی [illegible] برهنه [illegible]

و اوّلین بهشتی دار الجلال [illegible] سپس از حضرت [illegible]

[illegible] بهشت [illegible] که نماز گزارنده اند بی توبه مرده

[illegible] معانی [illegible] نماز [illegible] صورت [illegible]

[illegible] بهشت [illegible] نماز [illegible] بی توبه مرده اند قوله

تعالی فویل للمصلین الذین هم عن صلوتهم ساهون الویل

[illegible] در جائی دیگر گفته است [illegible]

[illegible] تعالی [illegible] جهنم [illegible]

[illegible] بهشت [illegible] نشنید [illegible]

و در [illegible] آن وقت [illegible] ایستاده [illegible] فرشتگان [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] ایشان [illegible]

پس فرشتگان [illegible] السماء [illegible]

ندا شود که ای فرشتگان این [illegible] ایشان [illegible]

[illegible] بهشت

و [illegible] آن وقت [illegible] خدای تعالی [illegible]

را [illegible] فرشته [illegible]

[illegible]

[illegible] بعضی [illegible] از [illegible] [illegible]

[illegible] علامات [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] بهشت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] او [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] بهشت [illegible]

[illegible] چون [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] گروهی [illegible]

[illegible] [illegible] بهشت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

مردمان در حساب بهشت‌اند و در بهشت [illegible] [illegible] [illegible]

گروه دیگر [illegible] یکی انبیا دوم [illegible] سیوم [illegible] [illegible] پنجم

مقتولان ششم مؤذنان هفتم [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] آنکه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

... [illegible] بیرون شود [illegible] چشم مردم [illegible]

و چون [illegible] شد و [illegible] خلاف [illegible] و دست [illegible] بعضی [illegible]

بود [illegible] ایشان بعضی را از بعضی [illegible] بعضی یار [illegible]

[illegible] که [illegible] روز قیامت عقاب کرده باشد [illegible]

بر صفی عقاب چند هزار سال راه باشد [illegible] بر صفی عقاب [illegible] هزار سال

[illegible] که [illegible] در میان آن صفها خواهند بود [illegible]

خلال [illegible] گفت که استغراق [illegible] شود [illegible]

[illegible] ایشان سفید روی خواهند بود والله اعلم بالصواب

فصل الموت غسل و کفن [illegible]

مادر و پدر [illegible] جنت الفردوس [illegible] چون در حالت مرگ [illegible]

[illegible] بالغ باشند چون [illegible]

[illegible]

[illegible] کفن کرده شود بر جنازه نهند و [illegible]

[illegible] بر جنازه [illegible] بگویند [illegible]

[illegible] چون [illegible] سه [illegible]

دامنی [illegible]

و اسلام را بپذیرد [illegible] بنده [illegible] در گورستان

فاتحه بخوانند و ثواب آن مرده [illegible] جمله مردگان [illegible]

خوانده [illegible] کرده چون مرده [illegible] در گورستان [illegible]

مردگان او را گویند ای غافل [illegible]

[illegible] چون مرده [illegible] بنماید که

بگویند چون [illegible] پوشیده [illegible]

[illegible] چون [illegible] نزدیک [illegible]

[illegible] مخلوق گشته [illegible]

[illegible] گورستان [illegible]

[illegible] گورستان [illegible] آنگه [illegible]

[illegible] غسل [illegible] آدم [illegible]

ابن جبرئیل علیه السلام با فرشتگان فرود آمد و او را غسل داد [illegible]

او را گفتند مردگان [illegible] غسل [illegible] چند غسل جنابت [illegible] آنکه

[illegible] چون [illegible] غسل [illegible]

[illegible] غسل [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بالاتفاق [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] چون در [illegible] از [illegible]

[illegible] خواندن قرآن [illegible]

و [illegible] و نوحه کردن روایت [illegible]

[illegible] در تعریف [illegible]

[illegible]

حق تعالی [illegible]

[illegible] حق تعالی او را [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس [illegible] مر خدای را [illegible] [illegible]

[illegible] آسمان [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] و حکمت [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] و صلوة [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] الی [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] از کتب [illegible] جمع کرده [illegible]

مستفید شوند این بود صحبت [illegible] ایام الکرام جل شانه

خواهند و صحبت مجلس البیت و [illegible] الا الله علیه [illegible] السر

[illegible] و اعیاد [illegible] و تعالی [illegible] است [illegible] جعفر

رسالت پناه صلی الله علیه و سلم [illegible] بود [illegible]

[illegible] و [illegible] لا اله الا الله محمد رسول الله

[illegible] کتاب [illegible] [illegible] قبول کرده

که شهادت بر زبان [illegible] [illegible] اعیاد [illegible]

[illegible] فاسق [illegible]

[illegible] چشم [illegible]

[illegible]

[illegible] کنند و [illegible] [illegible] بسیار [illegible]

[illegible] طالب [illegible] حاضر [illegible] باشد

[illegible] شروع کنند [illegible] دست [illegible]

[illegible] است [illegible] [illegible] و [illegible]

[illegible] مشایخ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] اللهم [illegible] بالحق [illegible] الاعلی [illegible]
[illegible]
[illegible] الا الله محمد الرسول [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] لا اله الا الله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

باشد دوازده بار قرآن را و کسی که خواند شود بر وی سوره یس
وقت نازل شدن ملک الموت بعدد هر حرفی از سوره مذکوره ده
نازل شوند و بهر وی پیش صف [illegible] شهید [illegible] برای او
در قبض حاضر شوند همراه او و بروند بر جنازه او نماز کنند و بر وی
حاضر شوند و ملک الموت بر وی [illegible] قبض نکند تا وقتی که رضوان [illegible]
بهشت شربتی از بهشت بیارد [illegible] و جان [illegible]
پس [illegible] باشد در قبر سیراب تشنه شود و در قیامت سیراب
[illegible] شود سیراب [illegible] تشنه شود و سیری حوض [illegible]
انبیا تا آنکه داخل شود در بهشت سیراب [illegible]
چون میت [illegible] بخوانند اللهم اغفر له
وارفع درجته فی المهدیین واخلفه فی عقبه فی الغابرین
واغفر لنا وله یا رب العالمین وافسح له فی قبره ونور له فیه [illegible]
[illegible] آمین [illegible] مصیبت
کند قالوا انا لله وانا الیه راجعون اللهم اجرنی فی مصیبتی
واخلف لی خیرا منها [illegible] مصیبت [illegible]

[illegible] قال النبي [illegible]

[illegible] قال الله [illegible]

[illegible]

[illegible] قال النبي صلى الله

عليه وسلم [illegible] الجنات [illegible]

[illegible]

[illegible] قال الله تعالى [illegible]

[illegible]

[illegible] قال الله تعالى [illegible]

[illegible]

[illegible] قال الله [illegible]

[illegible]

[illegible] قال الله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] التنزيل [illegible]

[illegible] ابن [illegible] العيني [illegible]

[illegible] نافع المسلمين [illegible]

[illegible]

[illegible] الوفا [illegible]

[illegible] العباد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] روایت است [illegible] حضرت

امام اعظم ابو حنیفه [illegible] روایت [illegible]

و بعضی [illegible] اند در [illegible] فی شرح العباد [illegible]

[illegible] و [illegible] و آن [illegible] که [illegible]

[illegible] شود [illegible] از اشارات [illegible]

از [illegible]

[illegible] در محیط آورده [illegible] روایت است از امام ابو حنیفه

و امام ابو یوسف رحمهما الله [illegible]

[illegible] بعد از آن [illegible]

شده [illegible] با ایشان [illegible]

[illegible]

و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الصلوة [illegible]

بعد از آن بخط [illegible] فی الهدایه [illegible]

[illegible] آن [illegible] بیت [illegible]

[illegible] بیت [illegible] ثانی [illegible]

[illegible] بالله کذا فی شرح حاشیه [illegible] بعضی

نوشته [illegible] بسم الله [illegible]

[illegible] بسم الله الرحمن الرحیم [illegible]

[illegible] فاطمه [illegible] از خواب دیدند حالت [illegible]

[illegible] فرشتگان آمدند [illegible]

دیدند گفتند [illegible] کذا فی [illegible] العباد [illegible]

زن را [illegible] غسل [illegible]

لیکن [illegible] بیان نموده [illegible]

[illegible] غسل [illegible] پدر [illegible]

کافر [illegible] پس [illegible]

والا زنان او را تیمم دهند پس اگر [illegible] بیت

[illegible] باشد [illegible]

در روی [illegible] خود [illegible]

[illegible] فصل در بیان [illegible]

[illegible] ندارد [illegible]

و [illegible] کفن [illegible]

کردن [illegible]

[illegible] المسلمين [illegible]

روایت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] المؤمنين [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] طول [illegible]

است و مستحب است عرض و از نقل آنکه مرده شده از جامه
از جامهای که پس در دل عرض کفن باید ... بپوشند تحقیق ...
و قصدی و در بیده که ... جامه ... زیاده و ... مرد آزار نیاید
دهند ... آزار نقاده و ... و وسمه ... مستحب است کذا فی ...
در شده البتا ... هست و در بنده آنکه کفن سنت ... هست اگر
عکس این باشد کفن کفایت اولی است و حکم کفن ...
حکم کفن بالغ و البالغ است کذا فی خزانة المفتین و طفلی که ... شود
... که کفن او مثل کفن بالغ باشد اگر ...
جایز است کذا فی ... العباد و هر چیزی که ... مرد ...
او در حین حیات جایز نیست کفن ... مرد و زن را جایز است کفن
دادن از جامه ابریشمی و در معصفری ... روا نیست اما مستحب
کفن ... است کذا فی ... المومنین و کسی که در حین ... است
نفقه برو واجب است بعد از ممات نیز کفن برو واجب است اگر چیزی
... کفن ... و واجب است اگر مردی فوت شود
... مردی ... و ... از مردان برای کفن او ... کردن

...

از گفتن او حیرت [illegible]

با زبان [illegible] محتاج [illegible]

[illegible] المعنی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۹ اگر وصی [illegible] کفارت نماز و روزه وصیت کند [illegible]

[illegible] اگر وصیت کند [illegible]

۱۹ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] روزه [illegible] نماز [illegible]

[illegible] کفارت نماز و روزه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] کفارت نماز و روزه [illegible]

ست و چهارم [illegible] بر دوش [illegible] یاران [illegible]

[illegible] که [illegible] جنازه [illegible] پایان اولو [illegible]

[illegible] جنازه [illegible] است [illegible]

[illegible] جنازه را است [illegible] ده پا [illegible]

[illegible] پای [illegible] بر دست [illegible] کذا فی [illegible]

[illegible] مسلمین را [illegible] و جنازه [illegible] مکروه است کذا فی [illegible]

المضمرات و هم چنین مکروه است بر پشت [illegible] جنازه [illegible]

و [illegible] مکروه است ضرورت [illegible] و غیره کذا فی [illegible]

[illegible] آنکه در حدیث [illegible] حمل الجنازة [illegible]

غفر الله له [illegible] من حمل الجنازة [illegible] خطوة کبیرة

الناس من حمل الجنازة اربعین خطوة کفرت عنه اربعین کبیرة کذا فی

[illegible] العباد و شرح مختصر و جنازه را [illegible] بر [illegible]

[illegible] بر زمین [illegible] کذا فی [illegible]

[illegible] و بعد از نهادن بر زمین قیام مکروه است افضل آنست که همراه

جنازه پیاده روند و اگر سوار [illegible] از پس جنازه [illegible]

[illegible] مطالب المؤمنین [illegible] قال [illegible] حکم [illegible]

[illegible] جنازه [illegible] مرده [illegible]

این [illegible]

مانند [illegible] القدیر قال ابن الهمام [illegible]

[illegible] علی الجنازه [illegible] المکتوبه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حق تعالی شما را مغفرت کند [illegible]

[illegible]

مطالب المؤمنین و ذکر گفتن و قرآن خواندن با آواز بلند [illegible]

جنازه مکروه است [illegible]

کذا [illegible] ولیکن [illegible] کفن [illegible]

[illegible]

[illegible] جنازه [illegible]

[illegible]

۱۲

حنیفه است [illegible] النار [illegible]

کذا في [illegible] در کتب است [illegible]

تکبیر ثانی اولی است [illegible] این دعا بخواند [illegible]

بار تکبیر دوم بگوید [illegible]

درود فرستد اللهم صل علی محمد [illegible] تکبیر سیوم بگوید [illegible]

میت بالغ است این دعا بخواند اللهم اغفر لحینا ومیتنا [illegible]

نابالغ است این دعا بخواند اللهم اجعله لنا فرطا [illegible]

است این دعا بخواند [illegible] اللهم اجعلها لنا [illegible]

[illegible] تکبیر چهارم [illegible]

[illegible] سلام

بگوید و سلام ثانی [illegible] کذا في [illegible]

و [illegible] العباد و بعد از فراغ این دعا بخواند ربنا آتنا في الدنيا حسنة

وقنا عذاب القبر برحمتك يا ارحم الراحمين [illegible] عذاب النار

کذا في مفتاح المصلين و در [illegible] میگویند که دعا بعد از نماز

جنازه مکروه است زیرا که [illegible] در نماز جنازه

و امام و الرسیان [illegible] به نماز تکبیر گوید

چهارم [illegible] گفته اند [illegible] تکبیر [illegible] گفتن [illegible]

[illegible] و دعا خواند [illegible] و در [illegible] آورد

و شافعی [illegible] گفته اند [illegible]

[illegible] و در روایت [illegible] ابو یوسف

بالکلیه [illegible]

[illegible] بعد از تکبیر [illegible] هست [illegible]

[illegible] بنماز

جنازه [illegible]

[illegible] نماز [illegible] هست [illegible]

[illegible] کذا فی [illegible]

[illegible] هست [illegible] العباد [illegible]

[illegible] هست [illegible]

[illegible] کذا فی الکنز العباد [illegible]

[illegible] نماز جنازه

بادرکه

پادشاه است بعد قاضی بعد امام حی یعنی کسی که امامت [illegible]

[illegible] پس اولیا اگر پادشاه بعد [illegible]

[illegible]

[illegible] بعد [illegible]

است که ولی افضل باشد از امام حی [illegible] افضل باشد ولی [illegible]

با است [illegible] ولی [illegible]

نماز [illegible] نماز گزارده باشد ولی را نرسد که نماز [illegible]

[illegible] [illegible]

گزاردن ولی احق از ولی یعنی سلطان و قاضی و امام حی [illegible]

اگر کسی غیر [illegible] نماز گزارده باشد ولی را اعاده [illegible]

الا که [illegible] وقت تکبیر اول حاضر شد [illegible] تکبیر گفته باشد

[illegible] تکبیر ثانی [illegible] تکبیر اول [illegible] گفت

[illegible] تکبیر ثانی [illegible]

[illegible] تکبیر اول [illegible] گزارده باشد [illegible]

از [illegible] امام [illegible]

[illegible]

ابتدا در تکبیر اول ثنا بخواند سبحانک اللهم الی آخره و بعد
و بعد تکبیر ثانی درود بر حضرت بخواند و اگر جنازه پسر نابالغ باشد
دعا بعد تکبیر سوم دعا بخواند و اگر امام بر جنازه تکبیر پنجم گفت مقتدی
تکبیر و دعا ... قبل از سلام تکبیر اول گوید و بعد تکبیر ثانی
جنازه ... و اخیر تکبیر چهارم سلام دهد و اگر وقت تکبیر حاضر
نباشد پس باید که انتظار تکبیر ثانی کند چون امام تکبیر ثانی گوید
این هم تکبیر اول گوید سبحانک اللهم الی آخره بخواند چون امام تکبیر سوم گوید
تکبیر ثانی نیز بگوید تمام کند بطریق مذکور کذا فی
جواهر الفقه ... این مذهب امام ابو حنیفه و امام محمد است اما
امام ابو یوسف انتظار تکبیر ثانی نکند و هر وقت حاضر شود تکبیر
اول بگوید و با امام سلام دهد و فارغ شود و این اختلاف در
صورت است که در وقت تکبیر اول حاضر نشود و جایی که
... آن اتفاق است کذا فی حاشیه چلپی شرح وقایه و
اگر وقت تکبیر ... وقت تکبیر سوم حاضر باشد انتظار تکبیر
... چهارم بود چون امام تکبیر گوید تکبیر گوید و بطریق مذکور ...

قضی تکبیرات ...

[illegible] نزدیک امام [illegible] و امام [illegible] در صورتی که بعد از تکبیر چهارم [illegible]

[illegible] نزدیک امام [illegible] و امام [illegible] نزدیک امام [illegible]

[illegible] باید چون [illegible] سلام [illegible]

[illegible] تکبیر اول با امام [illegible]

[illegible] تکبیر چهارم [illegible]

و اگر [illegible] تکبیر [illegible]

پس چون امام سلام [illegible] سلام [illegible]

اگر امام تکبیر گفته و [illegible] تکبیر چهارم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فصل [illegible]

[illegible] چون [illegible] نماز جنازه و نزدیک امام [illegible]

بعد از آن جنازه جنازهٔ خنثی مشکل بعد از آن جنازهٔ زن و اگر جمع یک صف
کنند هم جایز است نماز جنازه در مسجد مکروه است باتفاق علما
اما اگر جنازه خارج مسجد باشد نزدیک بعضی مکروه است و نزد بعضی
همچنین مکروه است در شارع عام و زمین مردمان بی رخصت ایشان و در
گورستان نماز نه همچنین کراهت است در وقت خطبه خواندن روز
جمعه و وقت برآمدن آفتاب تا بلند شود و وقت زوال اما از
نماز فجر و بعد از عصر و ما بین آفتاب بلند شود مکروه نی اگر کسی در وقتها
مکروه نماز گزارد اعادت او مر واجب نی اگر وقت شام جنازه
آید نماز مغرب گزارند بعد از آن نماز جنازه بعد از آن سنت مغرب کذا فی
کنز العباد و مردی یک رکعت نماز نفل گزارده بود که نماز جنازه شروع شد
چنانچه اگر رکعت دوم میکند نماز جنازه فوت میشود باید که نماز نفل
بشکند و نماز جنازه بگزارد بعده نفل را قضا کند کذا فی منافع المسلمین
و نماز میتی که او را غسل میت نکنند قبل از دفن نماز نگزارد کذا فی [illegible]
للمؤمنین مقدار قبر درازی قبر مقدار درازی میت می باید
و پهنای وی نصف قامت میت کذا فی کنز العباد و در عمق اختلاف
کرده اند

اختلاف کرده اند بعضی برآنند که نفس [illegible]

[illegible]

[illegible] القبائل [illegible]

الرجال [illegible] الحیط [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible]

مسئله

و علی ملت رسول الله کذا فی شرح العباب و شرح المبین بسم الله و علی
ملت رسول الله ثم کلامه و اگر کفن را طویل بسته باشد بکشاید
و اگر خواهند جامه از روی میت دور کرده بنهند و مشتی خاک را بر سینه
گرفته مثل از روی قرآن نیز خوانده در گور بنهند تا بعد مرور زود
گردان مشت خاک شهادت تعالی نیکی نام خود نوشته و بولیه
در آن خاک جمع باشد و مونس او باشد پس تخت جام پایه
لحد را پوشند چنانکه آنحضرت علیه السلام بر قبر خود خشت
پوشیده بودند و گفت خشت و چوب نپوشند و سنگ را نهند
کذا فی شرح العباب و قال الله تعالی انا عند المنکسرة قلوبهم لاجلی
قبورهم کذا فی نافع المسلمین پس خاک بیندازند و قبر را بلند کنند
مثل پشت شتر و بیع مشت بلند ولی قبر را یک شبر بلند
و اگر خواهند آب بر قبر پاشند کذا فی خزانة المفتین الی کلند
مشقت اسم مسجد کذا فی شرح وقایه و وقت دفن جهت
قبر شمع روشن داده باشند وقتی که کافر باشد رضی الله
مرده را دفن کرده و دو مسلمان بوده و مسلمان بوده اند کافر

دفعه

[illegible]

[illegible] ... الصالحین [illegible]

[illegible] ... الکلام فی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... الامام ابی حنیفه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... والله [illegible]

کروهست ساختن بر قبور پوشش شدن و نصب کردن چراغ باکی بر قبور

در فتاوی سراجی گفته روی القبور لیکن هم در قنیه گفته امام شمس

الدین مکی بدعت گفت و منقولست از جار الله العلامه که مشائخ مکه

این را انکار کرده اند و میگویند که این از رسوم اهل کتابست و جمهور

قبول شده است که روشن ساختن است که حدیث شریف ولکن یتبعه

علیکم ار قوم سیمنی و انا الشاة الغیبه که الاعتقات و بر قبر پوشیده

و مسن یکنند و ان سیح اعتراض نیست چه این عادت زمانه است و باکی بر

قبور تهند و بر روش ریختن کسکروهست و در بیکار و چراگیر سقفی

نقل است که ابن مسعود رضی الله عنه فرمود که ان شاء علی جراحب

الی هذه دعاء علی قبر تم کفار ست نشستن از برای تعزیت بانه

بالمسجد و غیره مکروهست و بعضی علما گفته اند که برای مرد

رخصت است اما ترک کردن اولی و است است کذا فی القنیه بعضی

فرموده اند که در غیر مسجد رخصت و ترک کردن اولیست کذا فی البحر

لیکن هم در قنیه آورده که هیچ باکی نیست زیرا که چون خبر قتل جعفر ابن ابی

طالب و زید بن حارث و عبد الله بن رواحه رضی الله عنهما بان حضرت

حضرت

بود حضرت صلی الله علیه وسلم [illegible] نشستند و مردمان بطرف [illegible]

آمدند صلی الله علیه وسلم [illegible] و چون کسی [illegible]

[illegible] از آن [illegible]

[illegible] الله [illegible]

[illegible] صلی الله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] صلی الله علیه وسلم [illegible]

[illegible] رضی الله [illegible]

[illegible] الجنازة [illegible]

[illegible]

[illegible] رضی الله عنها [illegible]

[illegible]

[illegible] حسن بن علی رضی الله عنهما [illegible]

[illegible]

[illegible] اگر [illegible] دوست [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] رسول صلی الله علیه و سلم [illegible] سید الشهدا [illegible]

[illegible]

[illegible] رسول صلی الله علیه [illegible]

[illegible] صلی الله علیه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سعد [illegible]

[illegible]

[illegible] رسول [illegible]

[illegible] آن سرور [illegible]

رضی الله [illegible] سید الشهدا احد [illegible] با آن سرور [illegible]

[illegible] روایت ابن عمر رضی الله [illegible] که چون آن سرور

۱۲۰ [illegible]

[illegible] ایشان [illegible] فرمود [illegible] ایشان [illegible]
[illegible]
[illegible]
قال النبی صلی الله علیه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] یا کسی [illegible] شود برای او دو رکعت

الصبح قوله علیه السلام ان یکون [illegible] فی قبره [illegible]

آن مرده علیه الصلوة والسلام [illegible] در قبر [illegible]

که [illegible] دعا [illegible] در حال [illegible]

[illegible] این دعا [illegible]

والسلام [illegible] علیه السلام [illegible]

[illegible] رسانیدن [illegible]

[illegible]

[illegible] رسانیدن [illegible]

[illegible] زبان [illegible]

[illegible] الصلوة [illegible]

مرده دادن مر ولی را پیش از شب اول چیزی که تواند [illegible]

پس [illegible] بعد دو رکعت نماز گذارد و در هر رکعتی فاتحه و آیة الکرسی

و [illegible] سوره [illegible] خواند پس وقتی که فارغ شود این دعا بخواند

اللهم [illegible] هذه الصلوة [illegible]

[illegible]

[illegible]

الا فلان المیت خدا تعالی ببرکت آن مرده را [illegible] [illegible]

و درجه شفاعت و ارواح میت طلب مرادان [illegible] [illegible]

کذا فی خزانة الروایات اللهم [illegible] جمیع [illegible] [illegible]

[illegible] رسول [illegible] صلی الله علیه و علی آله و اصحابه

[illegible] کثیرا کثیرا

تمت تمام شد [illegible] [illegible] [illegible] ابو بکر [illegible]

[illegible] حضرت [illegible] لاهوری رحمه الله تعالی [illegible]

[illegible] [illegible] رحمه الله [illegible] [illegible] السلام [illegible]

[illegible] [illegible] تاریخ [illegible] ربیع الاول [illegible]

سنه [illegible] ۱۳۳۲